

Címlap

VÁLTÓ ÉREM A FŐISKOLÁSON

Az idei Főiskolás VB-n több jó eredmény is született az egyéni versenyek alatt, ám az igazi sikert a váltóverseny hozta meg, melyen a Szabó András, Lenkei Zsolt, Kerényi Máté, és Kovács Ádám összeállítású magyar csapat a bronzérmel jelentő harmadik helyen ért célba. Az alábbiakban a résztvevők értékelése olvasható.

Szabó András: Előző nap Zsolt azt mondta nekem, hogy „ha a csehekkel együtt jössz, nem fogok esélyt adni Tomas Dlabajának” – akkor még nem gondoltam volna, hogy pontosan így is lesz majd, mindkettőnk részéről.

A tömegrajtra nagyon koncentráltam, segített, hogy idén több nagy versenyen is voltam már első futó (Spring Cup, Euromeeting), az élboly közepén kezdtem el futni, nem veszítve szem elől a legjobbakat. Az egyes előtt kicsit lelassítottam, hogy a megfelelő tereptárgyak kiválasztásával biztosan menjek rá a pontomra.

Bandi futásáról további részleteket blogjában lehet olvasni, a váltáshoz végül az élbolyban érkezett, 22 másodperccel a vezető Csehország mögött.

A harmadik hely megszerzése nagyon kellemes meglepetés volt. Nem számítottunk rá, hogy a dobogón végezhetünk, habár tudtuk, hogy jó futásokkal versenyben lehetünk. A taktikánk tökéletesen

működött, és itt megemlíteném csapatvezetőinket, Áront és Viniczet, akik végül emellé a felállás mellé tették le voksukat.

Lenkei Zsolt: Bandi jó futásának köszönhetően csak néhány másodperccel mentem ki az első, cseh váltó mögött. Legnagyobb ellenfeleim az előző napi középtávon győztes Sander Vaher, és Thomas Dlabaja – akivel már a nagy VB-n is meccseltem – voltak. Mindent beleadtam, hogy tartsam velük a lépést, majd egy alkalmas pillanatban meg mertem tenni, hogy más útvonalat válasszak a következő pontra, amiből én kerültem ki győztesen. Szinte a pálya végéig tartottam majd 1 perces előnyömet, ahol egy kis bizonytalanságnak köszönhetően utolértek, de így is a második helyen váltottam Mátét, együtt az észti és a svéd futókkal. Mondanom se kell, rettenetesen örülünk a sikerünknek.

Kerényi Máté: Bandi és Zsolt fantasztikus futásának köszönhetően az élbolyban mentem ki, egy észti

TÁJOLÓ

A Budapesti Tájfutók
Szövetségének lapja

2008. 7. szám

A szerkesztőség vezetője:

Schell Antal

Szerkesztőbizottság:

Argay Gyula, Cseresnyés Ágnes,
Hajdu Martin, Józsa Sándor,
Máthé Fanni, Nemesházi László,
Spilkóné Bacsó Piroska

Terjesztés: Keszthelyi Ildikó

Szerkesztőség:

1053 Budapest,
Curia u. 3. II/2.

Tel.: (06-1) 266-35-91

e-mail: tajolo1@t-online.hu

Hivatalos idő:

kedd, csütörtök
16–19 óráig

Kiadja:

a Budapesti Tájfutók Szövetsége

Felelős kiadó:

Bugár József

HU ISSN 1215-8526

Megjelenik évente

10 alkalommal

lapzárta megjelenik

7. szám 08. 26. 09. 05.

8. szám 09. 23. 10. 03.

9. szám 10. 28. 11. 07.

10. szám 11. 25. 12. 05.

Megrendelhető

a Budapesti Tájfutók

Szövetségénél,

a szerkesztőség címén.

Nyomda:

Schneider Print Kft.

Várakozás a megnyitón

Színes VB

és egy svéd társaságában, valamint azt is tudtam, hogy nem sokkal utánunk jönni fog a cseh is. Az első ponton rögtön rövidebb kombinációt kaptak a többiek, úgyhogy szem elől tévesztettem őket. Gondoltam, se baj, akkor csak mint a középtávon, végigcsinálom egyedül hiba nélkül, ám ekkor (nem sokkal a 2-es után) megpillantottam egy észb szobozókat suhanni a szobozón. Nem kellett több, tudtam, hogy a hármas már nem lesz megfartáztva, szóval térkép zsebre, és gyorsan felfutottam rá. Mikor utolértem, konstataáltam, hogy kicsit elcsúsztunk, de nem baj, mert így is sikerült másodikként fogni a pontot. Utána nyomjuk a 4-esre, amikor is egyszer csak megjelenik a svéd mögöttünk, és beáll a vonatba. Még ebben az átmenetben egy nagy irtáson kellett áthaladni, és amikor kirobbantunk az erdőből, láttuk, hogy cseh barátunk az irtást más oldalról közelítette meg, és már előttünk van. Erre egy elég erős váltás történt az iramban, amit én éreztem, hogy nem bírnék el végig, úgyhogy beálltam arra a tempóra, amellyel tudtam, hogy a lehető leggyorsabban hibátlanul végig tudom futni a pályát. A későbbiekben még láttam néhány helyen lefutni őket egy-egy pontról, de nem volt esélyem felfutni rájuk. Az átfutón mondtak a srácok, hogy nincsenek messze, és hogy próbáljam meg utolérni őket, de persze ez azért nem lett volna olyan egyszerű. Az utolsó kilométeren még utolért az orosz is, és végül nem sokkal utána, ötödikként váltottam Ádámot. Úgy érzem, minden tőlem telhetőt megtettem a sikerért, nagyobb hiba nélkül, ahogy tudtam kihajtottam magam, büszke vagyok a futásomra. Lehet, hogy jobban ment volna fizikailag, ha kihagyom a középvagy a hosszútávot előtte, de ezen mar kar filozofálni. Terep, térkép: előtte lévő nap ugyanott volt a középtáv, szóval

tudtuk mire számítsunk: lapos, susnyás, szobozós, de viszonylag jól futható erdő, néha elnagyolt térkép. A verseny előtt azt számoltuk, hogy ha 6-ban vagyunk, az már nagyon jó, mert olyanok mint Svájc, Cseh-, Észb-, Orosz-meg Finnország, úgyis megvernek úgyhogy számunkra is elég nagy meglepetés volt a szereplésünk. Amikor leváltottam Ádámot 5.-ként, sejtettük, hogy ebből jó eredmény lesz, de még mindig nem számítottunk éremre. Mondanom se kell, hogy aztán, amikor Ádám megjelent az átfutón 1 perc előnyvel 3.-ként, nem akartunk hinni a szemünknek. Azt hittem felszántom a mezőt örömben, majd felrobbantunk! :-). Csodálatos érzés volt hosszú idő után újra zászlóval, egy erős csapat tagjaként befutni a célba. Szerintem még azóta se sikerült 100%-osan feldolgoznom, hogy mit is értünk el, de az biztos, hogy ha rossz kedvem van, csak ránézek az éremre, és rögtön vidám leszek!

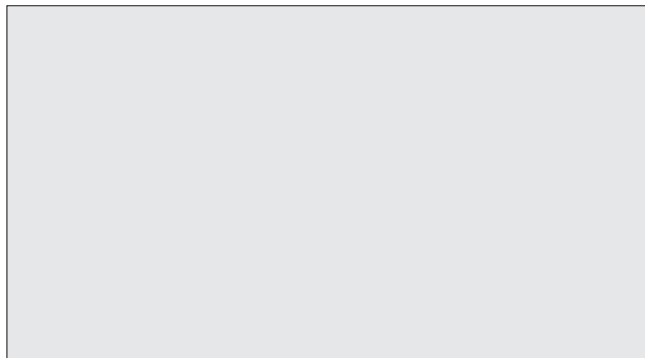
Kovács Ádám: – Az első versenyszámom a sprint volt, ahol tudtam, hogy egy jó futással akár a dobogóra is fel tudok futni. A 8. ponton vezettem is, de egy koncentráció kiesés miatt vesztettem 25 másodpercet és később is volt még két 10 mp-es hiba. Benne volt a győzelem is, de meg kellett elégednem a 11. hellyel. A hosszútávon 15. lettem.

Az eredmények elérhetőek a Főiskolás VB honlapjáról, további képeket pedig a Galériában lehet találni.

A legkiemelkedőbb egyéni eredmények:
Sprint számban: 8. Lenkei Zolt, 11. Kovács Ádám, 13. Szerencsi Ildikó
Középtávon: 13. Lenkei Zolt, 24. Kerényi Máté, 28. Kelemen Bernadett
Hosszútávon: 15. Kovács Ádám, 22. Gyurkó Fanni

Ez a terep olyan kihívások elé állított, amely magyar ember számára szokatlan, nehezen leküzdhető. A középtávon hagytam a többieket érvényesülni és elindultam az első csoportban, mert ez nem az én fő számom és gondoltam, szerzek egy kis tapasztalatot elől rajtolásban, de így utólag rájöttem, hogy mennyi különbség van és milyen fontos a jó rajthely. A váltó előtti nap olvastam a rajtlistát, ha az első hat közé kerülünk, már elégedett lettem volna. A fiúk kiváló futásainak köszönhetően az 5. helyen rajtoltam el. Az előttem kifutó orosz versenyzőt a 3-as ponton előztem ki, éreztem, hogy vele el tudok banni. Az átfutó ponton nagy volt az ordibálás, de nem mondták be, hogy hol állok, nehogy megzavarjon és elkezdjek kapkodni. Így csak a befutó kordonban tudtam meg, hogy megvan a dobogó. Felülmúltuk a várakozásunkat! Mindenki kihozta magából a maximumot és egy szoros versenyben és erős mezőnyben értünk fel a dobogóra.

Gösswein Csaba

Egy boldog váltócsapat

MEGVERTEM A VILÁGBAJNOKOT

A jövő évi VB egyik hazai versenyzőjét, Hegedűs Ábelt kérdeztük az ellenőrzési feladatokról:

Te vagy az egyik versenyző a 2009-es VB-n. Kik a társaid? Milyen tapasztalatokkal rendelkeztek, eddig milyen nagyobb versenyeken szerepeltek? Ki választott ki és bízott meg benneteket?

Tulajdonképpen nem ellenőrzőbírók vagyunk, hanem tanácsadók. A nemzetközi ellenőr hivatalos besorolása is ez, de mi is hasonlóan tevékenykedünk. Az IOF a VB tanácsadójának Tuomo Peltolát (Finnország) bízta meg, míg a hazai ellenőrzőbírói feladatokat hárman látjuk el, Szerdahelyi Zoltán a vezető, ő a középtáv gondozása mellett vállalta az összes nem terepi feladatokat. Bátyám, Hegedűs András (hosszú táv) és én (sprint és váltó) csak „klasszikus” ellenőrök vagyunk, azaz a mi dolgunk szinte csak olyan, mint egy normál versenyen. Persze mi is átolvassuk a szövetségi anyagokat, és igyekszünk mindenre figyelni, de szállásokkal, költségekkel stb. nem foglalkozunk. Mindannyian ellenőriztünk már néhány WRE rendezvényt, ezen kívül a bátyám már több világversenyen dolgozott, közmegelegedésre, ennek köszönheti, hogy az idei VB-n a zsűri tagja lett. Dűdűvel az 1983-

as VB váltó ellenőrzését is mi csináltuk.

A verseny rendezői választottak minket a nemzetközi minősítésű hazai ellenőrzőbírók közül. Én azért lettem ezeknek a versenyszámoknak az ellenőre, mert ezekhez kell némi speciális tapasztalat, és a csapatból én foglalkoztam eddig ezekkel a legtöbbet.

Milyen kapcsolatban vagytok a rendezőkkel és a nemzetközi ellenőrzőbíróval?

Rendszeres személyes és levelezési kapcsolat van köztünk, eddig kevés nézeteltérés volt és azokat is meg tudtuk oldani. Persze a neheze még hátravan.

Milyen hatáskörökötök van?

Ez az ellenőrzés alapkérdése, röviden: minden és semmi. Bővebben: minden anyagot, térképet, pályatervet megkapunk, azt véleményezzük, de a versenyt nem mi „alkotjuk meg”, csak segítünk. Ha valamihez a rendezők ragaszkodnak, leginkább csak a meggyőzéshez folyamodhatunk.

Eddig milyen ellenőrzési feladatok voltak?

Sikerült-e az eddigi határidőket tartani?

Több egyeztető bejárást tartottunk a színhelyeken, Tuomoval együtt és külön is. Mivel a legtöbb verseny olyan területen lesz, ahol már volt térkép, ez lehetővé tette pl. a váltópályák előzetes kitézését, ami segített néhány alapelvet tisztázni. Részt veszünk minden „előversenyen” és megbeszéljük a tapasztalatokat. Átolvassuk minden szövetségi anyagot, részt veszünk tanácskozáson stb.

Sajnos már most látható némi csúszás, de hát ki látott már olyan (nagy) versenyt, ahol nem volt? Ennek ellenére – Tuomo, és mi is, saját érdekünkben – igyekszünk a határidők betartására szorítani a rendezőket.

Volt-e valamilyen kalandotok az eddigi munka során?

Az ellenőrzés olyan feladat, aminek az „érdekesebb” részei a versenyig, vagy még további sok évig

sem publikusak. Ezért fogalmaztam eddig is elég általánosan. Manapság persze sok dologban nem kell már titkolózni, a versenyek pontos helyét (és még sok más érdekességet) a 2-es Bulletinben bárki elolvashatja. Ezért csak régi történetet mesélhetek, ami nem is ellenőrzőbíróként esett meg velem, mégis tanulságos lehet.

A 2002-es EB-n sok nehézséggel, a rendkívüli időjárással, no meg a norvég ellenőr eléggé „skandináv” szemléletével is meg kellett küzdenünk. Én a rajtban voltam, a váltó előtt úgy döntöttünk, hogy a második és harmadik futók térképét is kirakjuk egyszerre a biztonság kedvéért, nehogy véletlenül valamelyiket késve akasszuk ki. Felső sorba kerültek a második, az alsóba a harmadik futók térképei, és ezt a technikai értekezleten pontosan ismertettük is. Indult a férfi második futók élmezőnye, vagy tíz, világnagyságokkal tündélt, már a rajtban nagyon siető versenyző. Én készültem erre a tumultusra, és – mivel a futók utolérésére nem sok esélyem volt – a térképvétel után kicsivel helyezkedtem el és figyeltem a versenyzőket. Szépen tépték le a felső térképeket, de egyikük az alsó sorból választott. Nem volt időm a töprengésre, elkaptam az alsó hóján leteperem a fickót. Ő egy pillanatra megdermedt, de utána szeme elé kapta a térképet, majd dühösen ledobta, és visszalépett a másikért. A teljesen szabálytalan eljárást a hazai és az IOF ellenőr is hallgatólagosan jóváhagyta, senkinek nem hiányzott a norvég csapat kizárása (végül nagyon szoros versenyben negyedikük lettek).

A történethez tartozik, hogy a jelenet filmre vette a TV operatőre, de sajnos később megsemmisítették a felvételt, pedig mutogathattam az unokáimnak: megvertem a világbajnokot, Björnar Valstad-ot.

Köszönjük a válaszokat, és a sztorit!

Bacsó Piroksa

MAGYAR VÁLOGATOTTAK A CSEH VB-RŐL

Miben jelentett újat a VB eddigi versenyéhez képest?

Kovalcsik István: A VB-t előzetesen egy nehéz, de korrekt versenynek képzeltem el pontos térképpel. Az első külföldi Trail-O esemény volt, amin részt vettem, eddig csak hazai futamokon indultam. Örültem, hogy bejutottam a csapatba, mert érdekelt, hogyan zajlik, mennyire kemény egy világversenyszor. Az itthoniak eddig tájfutó rajthoz állás után is teljesíthetőek voltak, bár legtöbbször a futóversennyel való kombinálás a Trail-O rovására ment, mert kevésbé sikerült összpontosítani egy fárszót futás után, vagy egy rövidtávú OB selejtezője és döntője között. Most csak a Trail-O VB-re koncentráltam, szurkoltunk ugyan szabadidőnkben a VB-n indult futóinknak, de ezen felül én nem váltaltam be terepi futást sem a kísérő versenyeken, sem edzőként addig, amíg a Trail-O le nem zajlott.

Hogyan készültél rá, mit vártál?

Bíró Fruzsina: Tisztes helytállást vártam magunktól, és a részvétel örömét, ezek szerintem teljesültek. Magamtól kb. ezt vártam, de az itthoni eredmények alapján azt hittem, Mihók, Feri és Viktor több ponttal megvernek majd. Készülni külön nem tudtam, de most már látom, hogy főleg az időmérő pontokra sokat kéne gyakorolni. Jó lenne, ha a hazai versenyeken több és szigorúbban elkülönített időmérő lenne. Itt bizony rám szóltak, hogy haladjak gyorsabban oda a székhez, amikor látták, hogy a térképet nézem, és nem lehetett előre beazonosítani a pontokat. A szimbólok és a jelkulcsot többször átnéztem előtte és próbáltam hasznosítani Mihók és Feri technikáit, amit meséltek.

Milyenek tartod a VB pályáit?

Beke Viktor: A pályák számomra nehezek voltak, de egy VB-n nem

is számítottam könnyűre. Az első napi verseny egy kastélyparkban zajlott. A maga 1400 méterével elsőre rövidnek találtam, de aztán a pontoknál eltöltött hosszúság miatt percekkel fértem csak bele a szintidőbe. Egyetlen úton lehetett csak haladni, ami miatt igen kevés támpontot találtam, ami segíthetett volna a megoldás megtalálásában. Hosszan, nagy távolságokra el kellett mozogni a nézőpontból, oda-vissza, ami a kerekesekek számára igencsak időrabló tevékenység. Rendkívül furcsa volt a térképrajzoló gondolkodásmódja, aki pl. az azonos méretű fák közül teljesen véletlenszerűen választotta ki, melyiket helyezi fel a térképre, melyiket nem. A második napi verseny, ami a paralympiai indulók számára a csapatverseny volt, egy golfpályán zajlott. A táv sokkal hosszabb, 2600 m volt, amivel semmi bajom. Sokkal inkább azzal, hogy ez kerekesszékekkel, önállóan, segítő nélkül, a nagy szintkülönbség, a meredek emelkedők, néhol a talajviszonyok miatt járhatatlan volt. Számomra ez volt az egész VB alatt a legmegdöbbentőbb. Hogyan lehet egy Trail-O VB-t olyan terepen rendezni, ahol kerekesszékekkel nem lehet önállóan mozogni? (Márti a terepbemutatót még fel is borult a székével NB!) Kaptunk ugyan – Júlia közbenjárására – 12 perc plusz időt, de ez sem ért volna semmit, ha a mellém osztott kísérő nem olyan segítőkész és nem siet, fut velem egyik ponttól a másikig, miközben a tűző napon patakokban csurog róla a veríték. Minden elismerésem érte! Ha az első versenynapra azt írtam, hogy kevés támpontot találtam, akkor most azt kell mondjam, a golfpályán szinte egyet sem. Fű mindenütt, néhány fa, aminek a térképen semmi nyoma. A 6-os pont kerek-

esszékből láthatatlan, csak a bóják hegye látszik. Több száz métert bókásztam le-föl a nézőponttól, de csak az időmet vesztettem. Eddig a terep, most meg ez a pont. Vajon a rendezők tudják, hogy a Trail-O a kerekesekek sportja (is) – tűnődtem el egy pillanatra. A második versenynapi térképet pontatlanabbnak találtam, és mérgeesen gyűrtem magam mellé, mikor már az 5. pontnál mondtok csak annyit a jelkulcs, hogy horpadás. Ennek ellenére, célba éréskor úgy éreztem, ez a versenyem jól sikerült. Sajnos ez az érzés nem sokáig tartott, hamar ki kellett ábrándulnom, és a helyzetet az sem igazán szépíti, hogy mindhárom időmérő pontot helyesen oldottam meg. Végezetül meg kell említenem, hogy minden helyszínen volt nem csak egy, kerekessel is használható WC, ami igen fontos és örömteli, hogy gondoltak rá a rendezők.

Hogy éreztet magad, mennyire jöttek be az elképzelésaid, hogyan értékeled az eredményedet?

Fehér Ferenc: Profi csapatvezetés mellett egy nagyon jó csapat tagjaként lehettem jelen a VB-n. Első vb-sként a helyezések szempontjából mindenképpen elégedett lehetek (12. hely), de a kiemezett hibáim alapján végezhettem volna előbbre is. (a 2. futamban: 19 pontból az utolsó négyet hibáztam el! Ez a verseny 110. perc után volt.) Az időmérő pontjaimból mindössze egyet hibáztam, egy a korábbi versenyek alapján, nagy előre lépés. Az időt viszont még mindig nehéz beosztanom, most is folyamatosan figyelnem kellett az órát, valamint gyakorolni kell a 80-90 perc feletti koncentrált agytornát is. Sok tapasztalatot szereztem, ezeket mind a saját versenyésem, mind a hazai versenyek rendezésében szeretném hasznosítani.

Hogyan tervezed a folytatást?

BF: Próbálok majd minél több Trail-O versenyre elmenni, és a következő húsz évben ott szeretnék lenni a VB-ken :)

BV: Különösebben nem tervezem. Ha lesz Trail-O verseny és időm, lehetőségem engedi, ott leszek.

FF: Szeretném folytatni a Trail-O-t, de a tájfutás és az edzősködés továbbra is az első helyen áll. Technikailag egy kiváló felkészülési lehetőség. Talán a jövő évi hazai VB-t is bevállalnám, de erről még korai nyilatkozni, hiszen válogató versenyek döntenek, valamint a „gyalogos” VB szervezői a rendezésben számítanak rám, ami szintén nagy megtiszteltetés számomra.

KI: Már beszélgettünk róla, hogy hogyan lehet itthon is a VB feladatokra jobban felkészülni, s a mostani tapasztalatok mindenképp segíthetik ennek a fiatal sportágnak a hazai fejlődését. Mindenesetre biztatók mindenkit, hogy próbálja ki a Trail-O versenyzést. Jövőre mindenképp kerülhetnek új arcok is a válogatottba, egyrészt megfelelő gyakorlással túlszárnyalható a teljesítményünk, másrészt jövőre többen is a hazai VB rendezési feladataival leszünk elfoglalva, így én pl. egy ideig most szüneteltetem a Trail-O versenyzést. Kicsit abban is reménykedem, hogy pár év alatt letisztul annyira a sportág, hogy vagy pontosabb térképeket kapunk, vagy minden pont időmért lesz, ahol mozgás nélkül, helyből kell megoldani a feladatokat, s kevesebb vitatható pontelhelyezés lesz. Biztatásként elmondom még, hogy több ifjú korú versenyző is feltűnt a VB-n. A két finn srác pl. 4. illetve 7. helyen végzett, de az újoncsült világjaink is elég fiatal meg. Rádásul a hazai VB költségei is kisebbek, mint egy távoli, messzi utazósé... úgyhogy hajrá utánpótlás, hajrá magyarok!

Mit tanultál, hogyan változtatnád meg a felszerelésed, taktikád... ?

BV: Leginkább azt tanultam meg, hogy rengeteg versenyen kell indulni, hogy az ember kellő tapasztalatra tegyen szert. Sokat segített a fiúkkal közösen történt pontelemzés is.

A felszerelés, a combunkra szerelt térképtartó, amit a tatai Hungária Kupán teszteltünk, bevált. Mindkét kéz szabad volt, tudtuk a kerekest mozgatni, irányítani, ugyanakkor a térkép is szem előtt volt, nem fújta el a szél, nem esett le. Ebben elfér még egy kis vonalzó, ceruza is, aminek hiányát csak itt, a VB-n éreztem először. Az idővel mindig gondban vagyok, ezt jobban be kell osztanom, mert a szintidőt túllépni nem éri meg! Szerencsére erre külön felhívták a figyelmet a csapatvezetők, így e miatt nem kaptam pontlevonást.

A jövő évi VB rendezőtől miben várnál többet, jobbat?

BF: Ami itt nem tetszett: a sok szállás helyszín miatt eléggé külön voltunk (plusz 1-1,5 órát bénáztak a szobakiadással), a váratlan változtatások (eredményhirdetés), úgy általában az EH szerintem többet érdemelt volna.

BV: Elsősorban azt, hogy ne legyen olyan pálya, ami kerekesszékekkel önállóan nem teljesíthető. Remélem, hogy a sportág az egyértelműsödés irányába halad, ahol nincs vita, hogy így is lehet nézni, meg úgy is. Talán jobb lenne, ha a nézőpontból, vagy annak 20-30 m-es körzetéből kellene a megoldást megadni. Jobbitól szándékú javaslatom a verseny körítésére van. Talán jó lett volna egy közösségi helyiség, ahova minden este le lehet menni, szől a zene, meg lehet inni egy pohár italt, ismerkedni a versenyzőkkel. A verseny közben lehetne néhány, a rendezők által delegált fótós, aki a versenyzőkről készít képet, hiszen ilyenkor senki nem lehet a pályán. Aztán, ezeket a képeket a versenyközpontban lehetne kivetíteni, vagy több monitoron néze-

getni, rendelni belőlük papír, vagy digitális formátumban. Csak ezért jutott ez eszembe, mert a mostani VB-n tapasztalt képmennyiség elég gyenge volt.

FF: Először is elfogadtatni a szakágot itthon is. Addig, amíg sokan gúnyos megjegyzésekkel illetik a Trail-O-t, addig nehéz azonosulni egy-egy sok munkát kívánó színvonalas versennyel vagy jó teljesítménnyel. (csak megjegyzem: a cseh VB főszervezője szerint a Trail-O-ra 10-szer nehezebb térképet készíteni és pályát kitűzni!) A mostani VB-n rendkívül sokat tanulhatunk. Az eddigi szervezések során tudni lehet, hogy a miskolci rendező gárda teljes mértékben együtt szervezi a két szakág versenyt, így a körítésben nem lehet gond, ebben biztosan felül múljuk a cseheket. A versenypályák kialakításában, pedig az eddig szerzett tapasztalatokat felhasználva, az ideizh hasonló szintű, nehéz pályákat várok, de egyenlő feltételekkel legyenek teljesíthetők a kerekesszékesek számára is. (haladás, megközelítés, pontra láthatóság)

A Trail-Obizottság megjegyzései:

Nagyon elégedettek vagyunk a csapattal, az eredményekkel. Márta és Viktor profi módon illeszkedett be a többiek közé. Ez fordítva is igaz, szinte azonnal egy csapat lett a társaság amint megérkeztünk. Több mint egy évig versengtek egymással, ami ugyan természetes, de nem hittük volna, hogy ezek után ilyen gördülékeny lesz a csapattá válás. Ez a jövőben még inkább elvárás lesz, mármint a „csapat mindenek előtt”, hiszen 2009-ben az általunk rendezett VB-n már a mozgássérültek és a nyílt kategóriában indulók együtt, egy csapatban fognak versenyezni (egy csapat 2 fő paralympic és 2 fő open kategóriájú versenyzőből áll).

A teljes cikk a honlapon lesz megtekinthető, itt csak a válaszok egy része található.

IOF KÖZGYŰLÉS, 2008

A sportág első számú irányító testülete a Közgyűlés, ami nemzetközi szinten is körülbelül hasonló fontossággal bír, mint hazai szinten. Az átlag magyar tájfunót sem különösebben érdekli, hogy kik az MTFSZ vezetői, elnökségi tagjai és miről tárgyalnak a Közgyűlésen, viszont az ott születő döntések akár minden tájfunót érinthetnek.

A Nemzetközi Tájfunót Szövetség (IOF) két évente tart közgyűlést, míg a köztes években (így a 2009-es magyarországi VB alatt is) az Elnökök Konferenciáját rendezik meg. 2002-ig általában külön helyszínen gyűltek össze a résztvevők, de 2004 óta a Közgyűlést a VB-vel együtt rendezik meg. A Közgyűlések egyik fontos eseménye a tisztújítás is, míg az MTFSZ esetében a megválasztott vezetőség mandátuma 5 évre szól, az IOF-ben minden Közgyűlésen, azaz két évente van választás. Bár a tagországok eltérő összegű tagdíjat fizetnek, a Közgyűlésen minden IOF tagország egy szavazattal rendelkezik (az ún. társult tagok nem szavazhatnak, de tanácskozási joggal részt vehetnek a Közgyűlésen). Hasonlóan a hazai Közgyűlésekhez, az IOF Közgyűlésen is csak az előre akkreditált személyek képviselhetik az országot (legfeljebb hárman). A Közgyűlés egyébként nyílt, bárki részt vehet rajta, de a tanácskozás, hozzászólás joga csak a küldötteket illeti meg. Magyarországot Less Áron főtitkár és Zentai László, az IOF elnökségi tagja képviselte.

A Közgyűlés gördülékenyebbé tételét szolgálta a 2 nappal korábban rendezett szeminárium, amelyen az elnökség és a tagországok javaslatait vitatták meg a résztvevők. Ezen a fórumon ütközhetek a vélemények, új szempontok merültek fel, s mint látható a szeminárium abból a szempontból tényleg nagyon hasznos volt, hogy a viták kötetlenebb (időben nem korlátozott) keretek között folyhattak le.

A Közgyűlés kezdetén megtartott szavazatszámlláson 38 ország volt jelen (a társult tagok közül csak Kenya képviselője volt jelen). Az Alapszabályban is előírt pontok (a Közgyűlést vezető elnökség, a szavazatszámlláló és a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása, a napirend, illetve az előző Közgyűlés jegyzőkönyvének elfogadása) után következett az elnök, illetve az elnökség beszámolója a 2006-2008-as időszokról. A nyomtatott beszámolót a tagországok jó előre megkapták. Ehhez tartozik a 2006-os és a 2007-es költségvetés beszámolója. Fentiek elfogadása után szavazott a Közgyűlés az új tagországot felvételéről. Teljes tag lett Moldova (a 49. teljes tag). Társult tag lett Mozambik, Kirgizisztán és Panama. Panama lett az IOF 70. tagországa.

Az elnökség két javaslatot terjesztett a közgyűlés elé. Az első a tagdíjfizetés rendszerét érintő változás (érvényes 2009-től

kezdődően). A tagországok tevékenységét három paraméter (nemzetközi részvétel, hazai aktivitás, GDP/fő) alapján pontozzák (1-4 között) s a pontok alapján 6 kategóriába sorolták a tagországokat. Ez a rendszer a társult tagokra nem vonatkozik, az ő tagdíjuk egységesen 100 euró. Az első csoportba a három skandináv ország tartozik. Egyedül ennek a csoportnak a tagdíja csökkent volna 15000-ról 13620 euróra, de ők önkéntesen vállalták a magasabb díj fizetését. A második csoportba Dánia, Nagy-Britannia és Svájc tartozik (7780 euró). A harmadik csoportba négy ország tartozik: Ausztria, Franciaország, Németország, Olaszország (4450 euró). A negyedik csoportba került Magyarország kilenc másik országgal együtt (az éves tagdíj 2540 euró). Az ötödik csoport tagdíja 1450, a hatodiké 830 euró. A tájfutás szempontjából elszigeteltek tekinthető országok (tengerentúliak) összpontszámát eggyel csökkentve kerültek besorolásra. Minden olyan ország esetén, amely 2008-hoz képest jelentősen többet, vagy kevesebbet fizetne, ott 2009-ben még csak a különbözet 50%-át érvényesítik a tagdíjban.

Az elnökség második javaslata az elnökségi tagok választása menetének szabályozása. Az idei választáson a két évvel ezelőtti Alapszabály módosítás értelmében 9-ről 11-re nőtt az elnökségi tagok száma. Az IOF 1961-es megalapításakor 7 tagú elnökséget választottak, mely először 8, majd 1977 óta 9 tagú lett. A mostani létszámnövelést a feladatok növekedése okozta, hiszen míg 1977-ben csak 22 tagja volt az IOF-nek, most már 70. Új eleme a választásnak, hogy a 11 tagból 2-2 legyen Európán kívüli, illetve a kisebbségi nem képviselője (jelen esetben nő).

A tagországok javaslatait a közgyűlés előkészítő anyagaival együtt megkapták előre a résztvevők, így a delegátusok kialakíthatták ezzel kapcsolatos álláspontjukat.

A javaslatokról részletesen:

1. A finn szövetség a Trail-o Világbajnokság programjának változtatásait érintő javaslatát a norvég és a svéd szövetség is támogatta. Az eddigi rendszerben a VB-n három számban hirdettek eredményt: egyéni paralimpiai (egy nap eredménye alapján), egyéni nyílt (2 nap alapján). Ezen kívül volt egy nem hivatalos 3 fős csapatverseny is a paralimpiai indulóknak (1 nap alapján). Az új javaslat mindkét egyéni számban 2 nap alapján hirdetne eredményt. Az elnökség a Trail-o bizottsággal egyetértésben egy olyan hivatalos csapatversenyt javasol, amely 2 paralimpiai és 2 nyílt induló eredményén alapul (csak a 2. nap számítana bele). A javaslattevő mindezek ismeretében eredeti javaslatát visszavonta és elfogadta az elnökség javaslatát. Ez a döntés a 2009-es magyarországi Trail-o VB is érinti, már ezen új szabályok alapján oszthatnak érmekeket.
2. A norvég szövetség a Világbajnokságok műsorának egyfajta standardizálására tett javaslatot. Összehasonlítva az elmúlt

néhány VB műsorát valóban elég jelentősek az eltérések a versenyzámok sorrendjében. Az elnökség válaszában rámutatott arra, hogy a 2008-2010-es időszak munkatervében szerepel a világbajnokságok értékelése. Ebben a projektben a norvég javaslatot is figyelembe fogják venni.

3. A legnagyobb érdeklődést kiváltó javaslatot Ausztrália tette azzal, hogy javasolta a visszatérést a kétévente rendezett Világbajnokságokhoz. A szemináriumon erről kibontakozott vitában voltak támogató (Svájc), de ellenző (Norvégia) vélemények is. A Közgyűlésen az előterjesztő végül visszavonta a javaslatát, mivel az elnökség elfogadta, hogy az előző pontban már említett projekt keretében tevékenykedő ad-hoc bizottság megvizsgálja ezt a lehetőséget is.

4. Négy északi ország együttes javaslata a 2007-es ukrainai VB negatív tapasztalatain alapulva előírásokat foganatosítana a VB-ken a kötelező orvosi szolgáltatásokkal kapcsolatban. Szintén szabályozást sürget az extrém hőmérséklet tekintetében. A nagyon magas hőmérséklet veszélyeire hívja fel a figyelmet a javaslat. Az elnökség ezt a feladatot is a már említett projekt bizottság figyelmébe ajánlotta.

5. A pályázók a kalandsportok IOF-be integrálását javasolták. Spanyolországban ezeket a versenyeket a tájfutó szövetség keretein belül szervezik, de más országokban ezek a versenyek nem kötődnek a tájfutó szövetségekhez. Ez a folyamat felülről nagyon nehezen szabályozható. Néhány éve az IOF-en belül már volt egy kísérlet a maratoni szakág bevezetésére, illetve elterjesztésére, de nem volt különösebb eredménye.

A Közgyűlés a következő pontban a 2008-2010-es évekre érvényes munkatervet tárgyalta meg és fogadta el. 2008-ra ugyan szeretnénk volna elérni a 75 tagországot, de csak 70-ig jutottunk. A 4 fő terület (regionális fejlesztés, vonzó világversenyegek, olimpia, erős pénzügyi alapok) közül a pénzügyi területen fejlődöttünk a legkevesebbet, nem sikerült a sportágat igazán eladhatóvá tenni, bár tény, hogy médiaképesség tekintetében a 2008-as csehországi VB nagyot lépett előre.

Fontos feladata a Közgyűlésnek a legfontosabb Világbajnokság rendezői jogának odaítélése. A 2012-es tájfutó VB rendezésére csak Svájc (Lausanne) pályázott. Az előzetes értékelés megfelelően találta a pályázatot, s a Közgyűlés is elfogadta a javaslatot. Sajátos, hogy Svájc – az utóbbi évek szokásaitól eltérően – nem vállalta, hogy ezzel egyidejűleg a Trail-o VB-t is megrendezi, így annak a VB-nek egyelőre nincs rendezője. A 2013-as tájfutó VB helyszínéről – a módosított Alapszabálynak megfelelően a gyakorlatban először – az elnökség fog dönteni. Ugyan még a pályázatot sem írták ki, de Finnország (Vuokatti) a csehországi VB alkalmát felhasználva szándékai komolyságának bizonyítására egy fogadásra hívta meg a jelen lévő országok képviselőit. Ők a Trail-o VB-t is felvállalnák.

A 2011-es tájbringa VB rendezését Olaszország (Cúneo) vállalta. Bár magán a közgyűlésen vita nélkül megkapta a jogot (hiszen nem volt konkurens pályázó), de a 2007-es olaszor-

szági tájbringa EB mély nyomokat hagyott a résztvevőkben és ez nem volt jó ajánlólevél.

A 2011-es sítájfutó VB-re nem volt hivatalos pályázó. Sajnos az eleve kétévente rendezett sítájfutó VB-k esetében a legritkább esetben van pályázó, de Bulgária komolyan érdeklődik (2008-ban sikeres junior sítájfutó VB-t és Világ Kupa futamot rendeztek). Azokban az esetekben, ahol nem volt pályázat, a Közgyűlés felhatalmazta az elnökséget a rendező kiválasztására.

Nem a Közgyűlés, hanem az elnökség hatásköre a többi (junior, szenior) Világbajnokság rendezőinek kijelölése. Az előzetes bírálatot a diszciplináris bizottságok végzik el, a formális döntést az elnökség hozza meg. Az alábbi döntések születtek a leköszönő elnökség utolsó ülésén:

Szenior VB, 2011: 4 pályázó (Magyarország, Svédország, Németország, Lettország): Pécs nyert szoros versenyben.

Junior VB, 2011, Wejherowo, Lengyelország

Az európai elnökök konferenciájának döntései:

2010 – tájfutó ifi EB (EYOC): Soria, Spanyolország

2010 – sítájfutó ifi EB: Csíkszereda, Románia (együtt a már tavaly odaítélt junior sítájfutó VB-vel)

A tisztújítás szokás szerint túl sok izgalmat nem okozott, bár a jelöltek száma miatt igazi szavazásra is sor került. Az elnöki posztra csak az előző ciklusban is elnökként dolgozó Ake Jakobson (Svédország) pályázott. Mivel az alelnökké egyike, a Franciaországot képviselő Edmond Széchenyi visszavonult, ezért a felszabaduló helyre az elnökségben már 2004 óta dolgozó angol Brian Porteous került. A másik két alelnök: Hugh Cameron (Ausztrália) és Marcel Schiess (Svájc), előbbi megtartotta első alelnöki pozícióját is.

Mivel az új Alapszabály előírásai szerint az elnökségnek két Európán kívüli tagja kell, hogy legyen (ha van ilyen jelölés), ezért az ausztrál alelnök mellett még jelölt másik Európán kívüli, a koreai Eliot Lee automatikusan tagja lett az elnökségnek. Mivel a jelöltek között két nő volt, az Alapszabály szerint ők is automatikusan az elnökség tagjai lettek. Maria Silva Viti (Olaszország) korábban a környezetvédelmi bizottságban dolgozott, míg a norvég Astrid Waaler Kaasnak nincs IOF tapasztalata (de 5 évig volt a norvég szövetség főtitkára). A megmaradt négy helyre öt európai férfi pályázott. A szavazatok alapján a két korábbi elnökségi tag Zentai László (a legtöbb szavazattal) és Leho Haldna (Észtország) mellett az új tagok: Vincent Frey (Franciaország, korábban az IOF szabályzati bizottságának tagja) és Timo Ritakallio (Finnország). Az egyetlen kieső Jaroslav Kacmarcik (Csehország), akit már korábban is jelöltek, de akkor sem kapott elég szavazatot.

Az új elnökség még a csehországi VB alatt megtartotta első ülését. Az elnök fontosnak tartotta, hogy a megnövekedett elnökségi létszám oly módon is fejeződjön ki a feladatmegosztásban, hogy a többi szakág is nagyobb hangsúlyt kapjon. Az elnökségi tagok végleges feladatmegosztására majd csak az októberi elnökségi ülésen kerül sor.

Zentai László

BRAZÍLIÁBAN FUTOTTAM

Úgy hozta a sors, hogy lehetőségem nyílt a gombfoci történetét kutatni Brazíliában, amelyre idén áprilisban került sor. Ha már Dél-Amerikába vetődtem, még szép, hogy kerestem az alkalmat egy tájfutó versenyen való részvételle. Nagyon csalódott lettem volna, ha nem sikerül. Sikerült!

Gombfocis vendéglátóim elintézték, hogy a saopaulo-i szövetség edzőversenyén részt vehessek, amely Sao Paulo-tól északra, 150 km-re, Taubate város közelében került megrendezésre, elsősorban katonai iskolások részére.

Már az előkészületek érdekesek voltak. Katonai szállítójárműveken érkeztek a szikár alkatú, de feltűnően izmos, kisportolt alakú fiúk, lányok. Szeniorok összesen öten voltak, más senki. Egy elhagyott, de mégis nagyon ápolat benyomást keltő tanya volt a VK.

A versenyre április 13-án került sor, 32 fokos melegben. Már a pusztja megjelenéssel nagy feltűnést keltem, mert még nem láttak európai tájfutót. Egymás után kértek meg a klubok, hogy hadd fotózhassanak le a társaságukban. Eközben kiraktam a napra száradni a szöges cipőmet. Többen is odamentek, nézegették. Majd az egyikük megkérdezte, hogy alpinista vagyok-e. Kiderült, hogy nem ismerik a szöges cipőt. Itt mindenki edzőcipőben fut.

A versenyen kivételesen a szeniorok közé neveztem, ahol az 50 év fölöttieknek egy kategória, a „Masters A” (HMA) állt rendelkezésre. Pontértíntés szűrőbélyegzővel, 10.000-es térkép, 10 méteres szintvonalakkal. A pályám adatai hivatalosan 3,8 km és 120 m szint, de a rajtban hamiskásan odasúgták, hogy lesz az 200, vagy 300 m szint is. Még idehaza, utazás előtt mondta nekem valaki, hogy vigyázzak Brazíliában, mert fordítva kell északot mérni. Ez jutott eszembe most a rajtban.

A rajtoltatás az itthonihoz hasonlóan történt, egy sátor alól. Térképraft 50 méterre volt, ahol nagy akkurátusan ellenkezőleg mérve az északot nekilődültem a domboldalnak. Azonban valahogy nem akart stimmelni a térkép a valósággal. Nehezítette a dolgom, hogy egy hepehupás, beazonosíthatatlan részről rajtoljunk. Olyan volt, mint egy rekultivált szemétdomb. Ezért csak lassan tudtam helyre tenni magam.

Itt kell megjegyeznem, hogy elképesztően fáradt állapotban érkeztem a versenyre. Már két hete kora reggeltől éjfélig zsúfolt program várt rám naponta. Hoztak, vittek, látnivalók, tárgyalások, folytonos evés-ivás elviselhetetlen mennyiségben, majd az itthoni munkámat éjszakánként intézhettem Interneten. Szóval napi

pár órai alvással a hátam mögött, a kialvatlanságtól szédelegve kissé lassan ocsúdtam, hogy az északot Brazíliában is északnak kell mérni. Ezen aztán jól felbosszankodtam, hogy egy egyszerű pontra ennyit kevertem egy hülyeség miatt. No de sebai, nézzük a kettes pontot.

Úton futás 400 méter szintben, pont az út mellett. Pihenőpont következik, gondoltam. Futottam 200 métert, majd jobbra kanyarodva futottam tovább az ösvényen, a kerítés mellett. Csak épp látni nem láttam semmit, mert csipőmagasságig lelőgő ágú, fűzfaszzerű fa alatt futottam, teljesen vakon. Egyszer csak kibukkantam a fák alól és jobbról megpillantottam a bokorsort a domb orrán, mely után a kanyarban kell lennie a pontnak, balra az út mentén, az elkerített nádasban. Itt vagyunk, de hol a pont. Aha! Ott lesz a kerítés mögött, a nádasban. A térkép egyértelmű. Ahogy odanézek a pont feltételezett helyére, hát négyen is csimpaszkodnak a drótkerítésen, és lefelé bámulnak az 5 méter mély, függőleges falú metsződéskébe. Ahogy lenéztem, megértettem aggodalmukat, mert aki átmászott a kerítésen az rögtön beleesett egy 5 méteres szakadékba. De buták vagytok – gondoltam – hisz, ha egy kicsit visszafelé megyünk, ellaposodik a metsződés és simán be lehet menni.

Ott is hagytam a tanácstalanul beszélgetőket. Visszafutottam vagy 50 méter és bebújtam a kerítésen. A mocsár szerencsére ki volt száradva, de jó sűrűn benőtt náddal. Hamar megtaláltam a metsződés végét, de ott nem volt a pont. Megpróbáltam a helyet körbejárni, már csak azért is, mert több frissen kitaposott ösvény is bízottatott, de odébb képtelenség volt a metsződésbe leereszkedni. Ha léptem egyet lefelé, akkor gyökérszálak kusza hálójába léptem, amely megbírta a súlyomat, és nem szakadt el, viszont átbújni sem tudtam köztük. Úgy éreztem magam, mint a légy a pókhálóban. Öt perc alatt tettem meg 5 métert, hogy bemászhaszak a metsződésbe. Hát hiába igyekeztem, ott sem volt a pont. Vizont találtam ott egy kidőlő fát, amin felmászva kiléphettem a metsződés tetején a szélelére, alig öt méterre attól a helytől, ahol 10 perce még ott kapaszkodtak a lefelé nézegetők. S mit látok: most is ott kapaszkodik néhány. Azonban lefagyott a mosoly az arcomról. A kíváncsi fejek között-mögött megláttam a pontot, amely nem a nádasban volt (ahol a térkép szerint lennie kellett), hanem az út szélén, a másik oldalon, egy bokor mögött. A kíváncsikodók már mind megfogták azt, és a következő átmenet irányát latolgatták, ami a metsződésen és a mocsáron át vezetett. Kimásztam hát és lehajtott fejfel szúrtam egyet.

A harmadik pont iránymenet volt a nádasban, csak a jó taposást kellett eltalálni és a túloldalon ott várt a harmadik pont egy öt méter mély gödör alján. A követ-

nál is magasabb fű nőtt. Nem volt választásom, csupán a kitaposott csapásokon lehetett haladni. Én pedig irányban jót választottam és egy „keresztződésben” megeltem a pontomat.

Újabb pihenőpont jön, nyugodtam meg a következő átmenet láttán. Szintben át a réten, tovább a tiszta erdőben és ott is vagyunk. Csakhogy ez nem ilyen egyszerű. Amint elhagytam a pontot, különös növényzet fogadott, amelyben megszűntek a csapások. Az ember magasságú, sásszerű fű csípőmagasságban lekonyult. Azért ott, mert addig valami szövőfűszerűség átfonta és masszív tartás adott neki. Ebben csak úgy lehetett haladni, ha felemelted a lábad 70 cm magasra, felléptél a sás tetejére, amely ettől leroskadt, de nem a földig. A sás tetején imbolyogva úgy 20 cm magasságban megint felemelted a lábad a sás tetejére, amely ismét leroskadt. Egyensúlyozva így lehetett haladni fél méteres léptekkel. Tíz perc alatt meg is tettem vagy 20 métert, amitől teljesen elfáradtam. Úgy döntöttem feladom. Inkább leereszkedek az útra 55 méter szintet vesztve, hogy aztán párszáz méterrel odébb 65 métert visszakapaszkodjak a „seggenszűsós” meredeken, mert ez a táj nem ismeri a lankás domb fogalmát. Azonban még öt perc eltelt, míg elértem a pár méterre lévő „tisza” erdőt. A tiszta erdő itt egyébként azt jelentette, hogy aljnövényzet nem volt, azonban a fák törzseiből különös, vízszintesen növvő, hurkapálca vastagságú és hosszú száraz ágak milliói ágaztak ki. Olyan volt benne futni, mintha pagetti térszében futnál keresztben. Amit ugyan könnyen le tudsz törni, de csak zavaró fejjel, mellet belefutni egy ilyenbe, ahogy tucajtával reccsentek a fejedem.

A következő átmenetben már rutinos voltam. Harminc szint le, úton 300 méter, majd harminc szint fel. Így kell ezt csinálni. Már mentem is a kilencesre. Könnyű préda. Útonfutás egy jellegzetes kanyarig, jobbra az orron végig a tiszta erdőben, kétoldalt a 3-as zöld között a jelleghatárig. Pofonegyszerű. Jön az útkanyar, megvan az orr, adja magát a 3-as zöld jobbról és balról is. Gurulhatunk a tiszta erdőben lefelé a jelleghatárig. Oda is értem, ahol egyszer csak méteres bokrokkal lett teli az erdő. A pont viszont sehol. Se jobbra, se balra. Mivel az orron kell lennie, menjünk kicsit lejjebb! Harminc méterrel tovább beleütöktem egy esőerdő dzsungeléhez hasonló sűrűségű, „égig érő” növényfalba. Brazíliában ez a jelleghatár, és persze ott volt a pont is.

A tizedikre pedig ebben a dzsungelben kellett továbbhaladni, amelyben ha nincs kitaposva a csapás, akkor tényleg csak bozótvágó késsel lehetett volna továbbhaladni. A csapás el is vezetett a következő pontig. A tizenegyésre sem tűnt elsőre bonyolultnak az út. Csak szintben kell maradni, bár most már nem hittem a

kező pont sem volt bonyolult. Gödörből ki, 100 méter úton, jobbra, a dombra fel és már messziről látszott a negyedik. Azonban az ötödik viszont ismét megréfélt. Fel kellett mászni tovább a dombra egészen, át egy úton, majd ferdén jobbra lefelé a túldalton egy kicsit, aztán szintezni vagy 100-150 métert. Ahogy kezdek szintezni, egy váratlan, térképen nem lévő akadály állta az utamat. Egy kb. húsz méter széles szakaszon leszakadt a domb. Láthatóan egy jó nagy esőzés okozhatta a földcsuszamlást, ami miatt olyan látvány fogadott, mintha két méter mélyen ledőzerolták volna a meredek domboldalt. Amibe, ha beleugrottál, a meredeksége miatt 3 métert estél. Fönről pedig gyanús volt, hogy mennyire szikkadt meg. Óvatosan beleereszkedtem. Megbírta a súlyomat. Valahogy átmásztam, de a túldalton nem tudtam kimászni szintben, csak jóval lejjebb. Az így elvesztett szintet próbáltam a kimászás után visszahozni, de csak alácsúsztam az ötös pontnak a semmilyen, jellegtelen, de annál meredekebb domboldalba. Ahogy próbálok pontosítani a helyzetemet, megláttam egy méter magas, ember alakú sziklát. Na ez biztosan rajta lesz a térképen – gondoltam –, de csalódnom kellett. Bosszankodva fordultam visszafelé egy kicsit magasabban, amikor újabb hasonló sziklát pillantottam meg úgy szintén vagy ötven méterre. Persze ez sem volt rajta a térképem. Na mindegy, azért arra megyek tovább, ott sejttem a pontomat. Ahogy közelebb érek a sziklához, majd elsüllyedtem szögvennben. Nem szikla volt az, hanem természetvár, ami ráadásul barna kereszttel jelölve is volt. Így azonnal meglett a pont is.

A hatodikkal nem volt gondom. Rövid, de annál meredekebb út vezetett egy tisztásra, ahol embermagasságú-

térképnek. Jött viszont a frissítő pont. Ahogy kiértem a dózerútra, egy árnyékos helyen átlászó, kétdecis „tejfölös poharakban”, tálcaszámra hevert a poharas víz. Ideje volt, mert baromi szomjas voltam. Én, aki ivás nélkül lefutottam már a 32 kilométeres dobogókői hegyimaratonot, most alig éltem a szomjúságtól. Kivélveztem a helyzetet, és annyit ittam, hogy hangosan lötyögött a víz a hasamban. Nyomtam volna tovább szintben a jelleghatáron, de persze, hogy nem lehetett. Vagy az erdő vált kettes zöldről hármassá, s ilyenkor a rétre kellett kijönnöm, ahol a bokrok kerülgetése miatt 10-20 méterenként 5 métert színteztem, le vagy föl. Ha pedig visszabújítam az erdőbe, akkor ott voltak bokrok, amiket kerülgetve nehéz volt a szintezéssel irányt tartani. Végül azért szó szerint pontosan beleestem a pontba, mert az ismét egy természetes gödör volt.

Most következett a legnagyobb keverésem. A tizenkettesre már nem lehetett ennyit sem szintezni a hármászöldbe hajló erdő miatt, inkább felmásztam a réten a domb tetejére. Onnan pedig jól látszott a következő völgyben megkerülő bozótos és mögöttem az a legelő, ahol a pont lehet egy forrásnál. Nem is volt semmi gondom. Egy tehéncsordát megkerülve és egy kerítésen átmászva megfogtam a forrást, amely alatt kezdődött egy egyre kiszélesedő bozótos, meleg a dombon. Gondoltam oda dugták a pontot, de még 20 méterrel lejjebb sem volt semmi.

Felkapaszkodtam hát egy dózerútig, hogy onnan tegyem magam helyre, de ugyanoda értem ismét. Lenézve a mélybe, alattam is kanyargott egy dózerút, melynek kanyarjához viszonyítva sem jutottam más eredményre. Pont viszont sehoh. Megadtam magam és elindultam lefelé a patakhoz a következő pontomhoz. Az utam a forrás vizén hízó, egyre terebélyesebb, áthatolhatatlan bozót mellett vitt, ezért csak úgy becsületből vizlattam a bokrokat lefelé, amikor a pont helyétől legalább 50 méterre egyszer csak bevillant a bója egy picit résen. Bemenni ott nem lehetett a növényzettől (pedig aztán én itthon simán átmegyek a 100 kilométeres hármászöldön), meg értelme sem volt, mert addigra a lefolyó víz egy ötméteres medret vájt magának, függőleges fallal. Még lejjebb kellett hát menni vagy 50 métert, átkelni a metsződésen, majd visszakapaszkodni és eltalálni, vajon melyik vadcsapás vezet el a bokrok alatt négykézláb kúszva a pontig. Eltaláltam. Leugrottam az ott már csak kétméteres falról, majd boldogan gurultam lefelé a tizenhármashoz, amely egy patakmederben volt.

Itt semmilyen gondom sem volt, csak annyi, hogy annyira meredek volt lefelé a domb, hogy a fűben, szöges cipőben csúsztam lefelé álló helyzetben. A tizennégyes is sima ügy volt, s már csupán a gyűjtő előtti utolsó pont volt hátra. Azonban valahogy nem éreztem

az irányt a veteményes kertek mellé érve, a tavak, patakok zövevényében. Viszont kiböktem, hogy a pont egy piciny erdőfoltban van, amit hamarosan felfedezve adta az irányt. Az utamat viszont keresztelte egy patak, aminek a partjára igyekeztem, amikor váratlanul combig elmerültem az iszapban. Nem zavart, mert kiszabadítva magam, a patakban szabályosan lefürödtem és már csak két szögesdrót kerítés alatt kellett átbújni, s máris ott álltam a pont előtt, ahol ismét elmerültem, de most már csak térdig. Több patak viszont már nem volt, így mégis sárosan értem be a célba.

Lelkesen fogadták és a frissítő felé tereltek. Itt nem inni adtak, hanem banán és citrom volt nagy ládákban kikészítve. A banán már elfogyott, ezért ráfanyalodtam a méregzöld citromra, amit az odahelyezett fél méteres, borotvaéles késsel kellett meghámozni. Ahogy meghámoztam egyet, hát kiderült, hogy mézédés narancs. Eközben látva, hogy bejött az európai csodabogár, többen is odasiettek gratulálni. Egyikük a kezembe nyomta a büfében vett koláját, míg a másik elkezdett narancsot hámozni nekem. Hiába! Ezek a brazilok csupaszív emberek.

Megkerestem a kísérőmet és elkértem kamerát, hogy néhány felvételt készítek. Visszamentem az utolsó előtti pontra, és vártam a futókat, ekkor olyat láttam (és remélem sikerrel meg is örökítettem), ami nagyon tetszett. Nagy slunggal érkezett egy futó az erdőrésztől felé. Teljes lendületével futott a szögesdrótnak. Már-már felni kezdtem, hogy baleset lesz ebből, amikor egy méterre a drót előtt futtában a földre vetette magát, áthemperedett a kerítés alatt, majd lendületvesztés nélkül felpattant és szaladt tovább a pontig. Nagyon ügyes volt.

Visszaérve a célba megnéztem az eredményemet: 3 óra 16 perc. Mindez alig 4 kilométeren. Szép! A szimbólon olvasható 120 szint pedig a beharangozott 2-300 helyett érzésem szerint talán még a 400-at is elérte. Hulla fáradt voltam. Mint egy 10 kilós pályán 5-600 szintnél. A győztes is egy óra 16 percet ment, míg a második és harmadik 2 óra 20 perc körülít teljesítették. Én lettem a negyedik. Az ötödikről nem érkezett hír.

Az eredményhirdetésnél nagy ovációval köszöntöttek. Érmes és egy győztesnek járó trikót kaptam. Megjegyzem, ott az első öt helyezettet szólítják ki, illetve díjaznak. Mindennel együtt különleges élmény volt. A táj csodás, a növényzet buja, az emberek kedvesek, segítőkészek, csak hát a pálya primitív. Nem bonyolult, legfeljebb „C”-s, csak juss oda valahogy a pont közelébe, aztán találd ki, hogy latinos lazasággal hová is tették azt valójában.

Jövőre valószínűleg ismét mennem kell Sao Paulo-ba, úgyhogy készülök egy visszavágóra.

Horváth Imre

EGY NAGY – EGY KICSI

Két verseny Szlovéniában

Szlovénia nem egy nagy ország, smintegy 20.000 km² területű, tájfutók is mindössze 250-en vannak. Tájfutásban azonban, legalábbis ami a versenyrendezést illeti, könnyen lehet, hogy hamarosan nagyhatalommá válik. A Lipica Open és a Cerčno Kupa technikás, karsztos terepei évről-évre vonzzák a versenyzőket.

Ezek mellett pedig az OO.Cup néhány év alatt az egyik legnagyobb közép-európai versennyé nőtte ki magát. 2006-ig háromnaposként rendezték, tavaly és az idén már ötnapos volt. 2008 július végén több, mint 25 ország közel 1200 versenyzője indult a Karszt-hegységben megrendezett futamokon.

A verseny központja Ajdovščina városa volt, itt várt minket a versenyiroda, a tornatermi szállás és a kissé szűkös kemping, valamint a terepbemutató. Ez utóbbit inkább edzőterepnek lehetne nevezni, mert a verseny terepeire nem igazán hasonlított, bár erre a rendezők fel is hívták a figyelmet. Egy elhagyott első világháborús katonai hadszíntéren voltak kitéve az edzőpontok, helyenként lövészárkokba, bunkerek romjaiba telepítve. Annak idején nagy harcok dúltak errefelé, a dédapaink által emlegetett olaszországi Doberdótól és Isonzótól csak húsz-harminc kilométernyire voltak.

Maga a verseny két extrával is szolgált. Az első mindjárt a terep volt, legalábbis ami az első három nap 1200 méter tengerszint feletti magasságban elterülő terepét illeti. „Total brutal” és „Orgasmic-O” volt olvasható a verseny honlapján beharangozóként, és bizony nem volt túlzó egyik megállapítás sem. Karsztos terep volt a javá-

Mi van fönt és mi van lent? - az OO.Cup első napi térképének részlete

ból, abból is a legvadabb fajta. Más karsztos terepeken, a Mecsekben, a Bükkben, a Gömör-Tornai- (azaz az Aggteleki- és Szlovák-) karszton az ember megszokhatta, hogy vannak szép nagy kerek hegyek, közöttük völgyek, a völgyek aljában szép szabályos kerek töbörök, meg vannak fennsíkok, szintén szép kerek, szinte szabályosan sorakozó töbörökkel. Rutinosabb tájfutó, ha ránéz a térképre, egyből érzi, mi van lent, és mi van lent. Az már persze egy másik kérdés, hogy a terepen ezt mennyire sikerül beazonosítani, és a sok egyforma töbör között navigálni.

Hát itt minden korábbi ilyesféle tapasztalatot félre kellett tenni, ugyanis a térképeken a szintvonalak mintha teljesen ötletszerűen kanyarogtak volna. Az egyik furcsaságot az jelentette, hogy a nagyobb hegyek között voltak ugyan kis kerek töbörök, de voltak ezekkel nagyjából megegyező méretű, azaz két-három szintvonalnyi kúpok is. Így hát nem lehetett azt mondani, mint másutt, hogy „ami nagy kerek és sok szintvonal, az egy hegy, a kis kerek néhány szintvonalas meg töbör”, mert utóbbi lehetett kúp is. Az eséstüskéket is figyelni kellett, ha ki tudta bogarászni az ember a sziklarajztól. A másik érdekesség a töbörök alakja volt, mert nem

az általános kerek volt a jellemző, hanem volt tojásdad, elliptikus, nyolcas alakú és minden más elképzelhető amorf forma is.

Na és a sziklák! Sziklával úgy nagyjából egyenletesen terítve volt az egész terep, és a térkép persze csak egy bizonyos méret (úgy másfél méter) fölött ábrázolta őket. Jó feladat egy méteres sziklával borított területen megtalálni azt a másfél métereset, amit a térkép egyetlen sziklaként jelez, és azon van a pont. Szóval a tájékozódás igazi csemege volt ezen a terepen. Első nap a negyedik átmenet tájkán kezdett az ember valamiféle kontaktusba keveredni a térképpel. Szerencsére erre jutott idő, mert már maga a terepen való haladás is egy külön feladat volt: a már említett szikláság (kövek, sziklafalak, hasadékok, sziklalépcsők, kőmezők) mellett kidőlt fák, páfrány, áfonya és egyéb növényzeti tényezők nehezítették a mozgást az egyébként zömmel fehérnek jelölt erdőben.

A verseny másik extrája a mezőny volt. Több egykori világ- és Európa-bajnok és VB vagy EB érmes állt rajthoz. A legnagyobb sztárparádé talán a női elitben volt, ahol elindult például a hatszoros VB- és háromszoros EB-érmes norvég Elisabeth Ingvaldsen (váltó világbajnok 1999, váltó Európa-bajnok 2002 valamint

Színes Szlovén térkép

VB sprint 3. 2004 és további 3 VB váltó bronz és egy VB váltó ezüst birtokosa) és a brit Heather Monro (VB sprint 3., 2005), bár egyikük sem versenyzett mind az öt napon. Az összetett győzelem így az osztrák Lucie Rothauer (leánykori nevén Lucie Böhm, középtávú világbajnok 1997, VB középtáv 2. 1999) kezébe került. Dobogós lett még a dán Maja Alm (junior VB váltó 2. 2008 és junior VB sprint 3. 2007).

Férfiaknál a csehek uralták a mezőnyt, összetettben Petr Losman győzött, aki közvetlenül a VB-ről érkezett a versenyre, talán kárpótolni magát. Történt ugyanis, hogy június végén némi meglepetésre megnyerte a cseh válogatót a klaszszikus távon, így kijutott a VB-re, de ott a selejtezőből nem sikerült a döntőbe verekednie magát. De férfi elitben indult az örökifjú svájci Dieter Wolf is, aki már jócskán túl van a hatvanon (VB váltó 2. 1972). A cseh utánpótlás válogatott egy nagy busszal érkezett, így az elmúlt évek Ifi EB-inek érmesei közül többen is indultak a serdülő, ifi és junior kategóriákban. Köztük volt W18-ban Tíbay Ilona is, aki két éve épp Szlovéniában lett ezüstérmes az Ifi EB-n.

W50-ben itt volt a finn Annariitta Kottonen (VB 3., 1983), M50-ben pedig férje, Hannu Kottonen (VB váltó 2., 1979. VB váltó 3., 1981). Nálunk M40-ben a cseh Petr Kozák

(középtávú világbajnok 1991) és a pár éve még dán válogatott Rasmus Ødum csatázott volna a győzelemért, ha nincs a svájci Stefano Maddalena, aki első két nap 7-7 perccel, és összetettben is 25 perccel verte a mezőnyt, ezzel az egyik legnagyobb különbségű győzelmet aratva. Hogy csinálta, nem tudom, de hogy egész évben ilyen kariszton edzhet, az szinte biztosnak tűnik. Az első két nap 1:7500-as térképei után a harmadik futam 1:5000-essel zajlott. Az utolsó két versenynap pedig egy már szelidebb, nagyjából mecskei jellegű terepen, 1:10000-esen volt.

Amint a bevezetőben írtam, Szlovéniában kevés a tájfutó, így az indulók 95 százaléka külföldi volt. Legtöbben svájciak, finnek és csehek voltak, mi magyarok 140 indulóval a negyedik legtöbb résztvevőt adtuk.

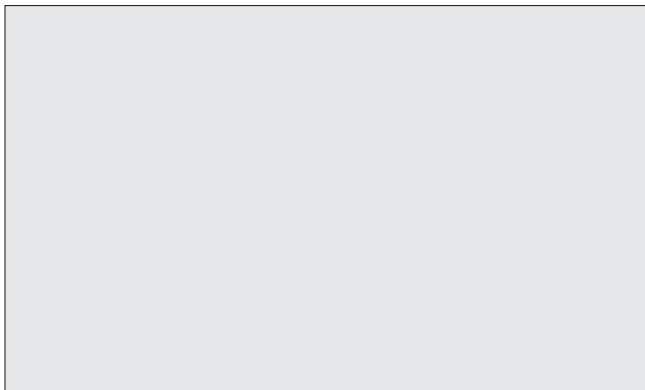
A verseny lebonyolítását a rendezők igyekeztek minél egyszerűbben megoldani, nem fektettek nagy súlyt a körítésre. A célokban nem volt kiterjedt és látványos kordonozás, csak fel állítva a célkapu meg egy sátor a rét közepén és annyi. Vagy nem vesződtek például az utolsó napi időkiegyenlítéssel, az ötödik is egy normál versenynap volt, az összetett eredményt az öt nap összege adta. Érdekes, hogy még így is született egy holtverseny az M60 kategóriában.

Az erős mezőnyökben szép magyar eredmények, közte dobogós helyek is születtek. A legnagyobb volt a siker M21B-ben, ahol az első 6 helyezett volt magyar, közülük is az első Gyalog Zoltán, rajta kívül győzni tudott még Lux Andrea W21AS-ben és Prinzhausen Judit W21B-ben.

A kis verseny pedig egy afféle edzőverseny volt, egy több versenyből álló sorozat 5. futama. Itt háromféle pályából választhatott a 40 induló, jelképes 1 eurós nevezési díjért. Mi egy iztriai nyaralásról autóztunk ide a legnagyobb fiammal. A Júliai-Alpok kétezres csúcsainak gyűrűjében, a Száva egyik ágának forrásvidékén fekvő Bohinji-tó partján, egy alig egy négyzetkilométernyi kis térképpel futottunk. Különleges terep, tulajdonképpen skandináv jellegű, mert egy egykori gleccser morénáján található, azaz a jég alakította a felszínt, rakta le a hordalékát. Leginkább a Magas-Tátrában lévő hasonló terepekhez hasonlít, de sokkal gazdagabb sziklarajzzal. Az egész terepet egyenletesen borítja a 1-2 méteres sziklatömbök, de a térkép csak a ház nagyságúakat ábrázolja, és azokból is akad bőven. Itt is két technikai kihívással találunk szembe magunkat, az egyiket a tájékozódás jelentette, a másikat a terepen való mozgás. A 3 kilométernyi pályát mindkettőnknek bő ötven perc alatt sikerült teljesíteni. Ebben ugyan némi koválygás is benne foglaltatott, mert hát a pontok persze mindig a sziklák futásiránnyal ellentétes oldalán voltak, de hát úgy az igazi. 10 perces kilométerátlag alá kicsivel egyébként éppen csak a győztes szlovén válogatott versenyző, Andraž Hribar tudott kerülni. Utána fürödtünk egyet a kristálytisza vizű Bohinji-tóban, ami nagyon csalóka, a felső 20 centit jól átmelegíti a nap, de ha az ember a lábát mélyebbre dugja, majd' lefagy...

Kovács Gábor

Egy vadabb rész a szelidebbek közül - az OO.Cup 5. napi térképének részlete

Hirdetés

1/2 HSE

1/2 Graffic-Com

Hirdetés

Compas Sport

TRANSYLVANIA OPEN

Már több éve tervezem, hogy egy nyáron a szokásos szlovákiai, cseh vagy szlovén versenyek helyett Erdélybe megyek tájfunni. Idén végre összejött a dolog. A Transylvania Open névre keresztelt háromnapos versenysorozat Kolozsvár környékén zajlott augusztus 22-24. között. Mi már egy pár nappal előtte elindultunk, hogy egy kis városnézésre is maradjon idő útban odafelé. Először Nagyvárad belvárosát néztük meg, ahol egyre több a szépen renovált régi épület, de sajnos 45 év szürkeségét és a pénz hiányát még sok időbe fog telni, míg sikerül kiküszöbölni. Mivel nagyszüleim itt laktak amikor apám született 1903-ban, nagyon szerettem volna olyan utcákban járni, ahol talán ők is megfordultak. Ebben nem lehettem biztos, de azért a neológ zsinagógát sikerült lefényképezni, mint az akkori zsidóság centrumát. Olvastam az Interneten, még mielőtt elindultunk, hogy hamarosan azt is elkezdik renoválni.

Ebéd után a Királyhágón keresztül folytattuk utunkat Kolozsvár felé. A táj csodaszép, még akkor is, ha a románok is legalább olyan ügyesen tudják ipari létesítményeiket hihetetlenül tájkép romboló helyekre rakni, mint a csehek meg a szlovákok.

A Fey Klári által szervezett szállásunk nagyon jó volt. Egy a Donáth negyedben levő villában laktunk, amit egy alapítvány alakított át 27 magyar diák otthonává. Tágas konyha, szép szobák, nagy erkélyek és szélesávú Internet állt rendelkezésünkre bármikor és nagyon jó áron.

A következő napon több helyre kirándultunk, ebbe belefért a Tordai Hasadék, Torockó, több szép magyar falu, Csucs, ahol egy tüneményes fatemplomot is megnéztünk. A hírhedten szörnyű romániai utak kezdenek itt-ott egész jók lenni, bár leginkább a főutakkal foglalkoznak és autópályákat építenek inkább, mint a falusi kis kátyúkat javítanak ki. Elnézést a cinizmusért, de valahogy az is feltűnt nekem, hogy minél közelebb jutott az ember egy magyar faluhoz, annál szörnyűbbek lettek az utak.

Végül elérkezett a Transylvania Open első napja, ami egy középtávú verseny volt és a Floresti Trophy nevet viselte. Itt volt részünk az első hosszú rajtba gyaloglásban, ami csak azért volt egy kicsit macerás, mert a kánikula aznap 40 fok irányába közelített. Az én pályámon is (mint mindenki másén) a pálya kétharmadán volt egy 750-

800 méteres átmenet 80-90 méter szinttel nyílt terepen, majdnem 40 fokban, amihez kifejezetten nagyon jó erőnlét kellett. Mindennek ellenére, szerintem jó volt a pálya és csak egy-két apróbb hiba volt a térképen.

A verseny után kolozsvári városnézés következett, ahol sok, tényleg ősi műemléket láttunk, és rájöttünk, miért olyan büszkék az erdélyi magyarok erre a városra. Ezen a napon Roy-t is érte egy kellemes meglepetés, ami abból állt, hogy a szállásunkon megjelent egy jó pár brit lakó, akikkel ő is jól el tudott csevegni.

A második nap hosszútávú Világranglista verseny volt és valóban a terep fizikai és technikai nívója teljesen megfelelt ezeknek a követelményeknek. Úgy hallottam, hogy Fey Sanyi híres a nehéz pályáiról és ezen a napon sem okozott ő senkinek sem csalódást. A térkép, amellyel a Fey házaspár rengeteget dolgozott, kitűnő volt. Ahogy elnéztem a célba beérkezőket, mindenki komoly kihívásnak találta saját pályáját, úgy fizikailag, mint technikailag. Ezt én komoly megtiszteltetésnek fogadtam, hiszen Magyarországon mint senior nők manapság már nagyon ritkán kapunk igazi, nívós pályákat. Hogy aztán az én reumám kicsit megviselte a sok szintet, itt-ott dzsuvát, gallyazást és sok aljnövényzetet, az kizárólag az én problémám volt. Egyébként én teljesen egytértettem angol barátaimmal, akik mind el voltak ragadtatva úgy a tereptől, mint a térkép és pályakitűzés minőségétől. Mivel sikerült az első napi 8 másodperc helyett ezúttal 3 perc körül megvernem az engem üldöző angol hölgyet, nem panaszkodhattam. Sajnos az utolsó napra nem tudtam maradni, így arról a napról nem tudok tudósítani, de azóta beszéltem másokkal, akik tanúsították, hogy ugyanolyan jó volt, mint a második nap.

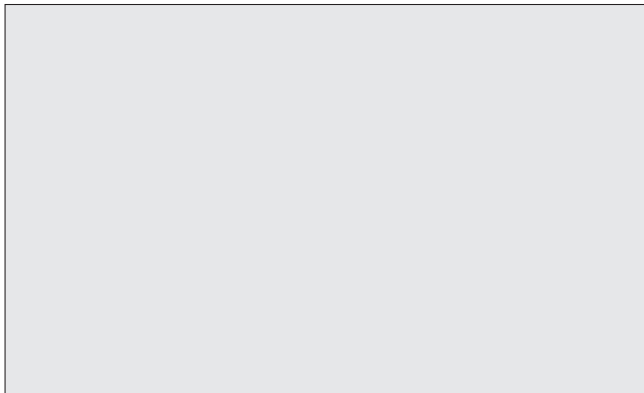
Az eredményeket nézve, talán voltak egy jó páran, akik megjedtek az esős meteorológiai előrejelzéstől, mert volt egy pár foghíj az indulók között. Ebből persze nem lett semmi, és vasárnap is szép, jó időben folyt a verseny, sőt az éjszakai eső miatt a szörnyű hőség is alább hagyott. Azok, akik elvárandoroltak Kolozsvár környékére ezen az augusztuson, szerintem nem bánták meg. Sajnos egy jó pár más nemzetközi versennyel ütközött a Transylvania Open és talán emiatt is a résztvevők száma nem tükrözte a verseny nívóját. Szerintem érdemes gyakrabban átruccanni Erdélybe tájfunni, mint ahogy tesszük. Fey Sanyi és Klári kitűnő versenyekkel várnak mindenkit, érdemes őket részvételünkkel támogatni.

Grant Julianna

Színes Éjszakai OB

TÖMÉNY ÉLVEZET, KÍSÉRŐKÉNT SÖRREL

Pannon Tájfutó Karnevál Németbányán

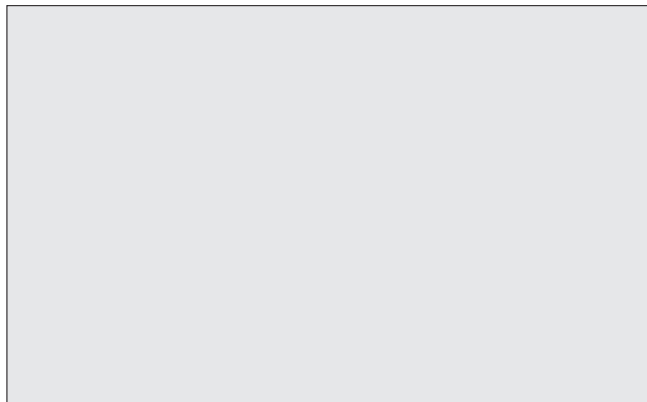
Nem versenytársa a „nagyöreg” Hungária Kupának, nem is akar az lenni. Több éve vagyok viszsza-járó vendége a Pannon Tájfutó Napoknak (PTN), ez a verseny pontosan betölti azt a szerepet, amire egy tájfutó ebben az évszakban vágyik. Kortól és nemtől függetlenül mindenki megtalálhatja azt, amit egy ilyen rendezvényen kereshet: korrekta pályák és térkép az öreg rókáknak, buli a fiataloknak és érdekes alternatív tájfutó programok kavalkádjá mindenki-
nek! Molnár Péter, a verseny lelke, motorja és főszervezője egy kis öniróniával jegyezte meg a nagy-sikerű 2008-as PTN után: „Lassan a kiegészítő versenyek fesztiválja leszünk, pár év múlva senkinek nem fog feltűnni, ha magát a nagy-versenyt meg sem rendezzük!” No azért ez egy kis túlzás, mindig is a hagyományos versenyforma marad az alap, és itt ez az alap elég masszív! Köszönhető ez az évről évre jellemzően jó terepválasztásnak, a kivételesen jól olvasható térképeknek és a rutinos rendezőcsapatnak. Mert mindezek nélkül nem megy! Elnézést a kis kitérőért, de a két héttel előtte megrendezett Litér Kupán aki részt vett, az megtapasz-

ta, hogy mindezek hiánya mit is jelent. Én ezután a verseny után, kéthónapos kihagyással a hátam mögött majdnem szög-re akasztot-tam a szögest (ez majdnem olyan, mint szeget szeggel): ődszöngel (rossz terepválasztás), a térképen a bolhapiszok is rajta, de a futás közben fontos, lényeges elem az pont hiányzik (térkép Gidófalvy módra), a bóják rossz helyen vagy kint se („érdekes egy” rendező-csapat). És ami a legszörnyűbb élmény, az ezzel párhuzamosan megrendezett minősíthetetlenül alultáplált tájbringa OB volt! Ennek a sportágnak dübörögni kellene! Ezzel szemben itt semmi szponzor, semmi show és felhajtás, csak a

szereplők tették a dolgukat profin és megszállottan, zokszó nélkül! Pedig volt mire prüszkölni, le a kalappal előttük!

De vissza a Pannon Napokhoz, cse-megézzünk inkább, mert elmond-hatom a százízem szerencsére helyreállt ezután a verseny után, és nem csak a várva várt sörvált-O-nak volt köszönhető mindez. Nézzük csak szép sorjában!

Péntek délután, immáron hagyó-mányosan, egy sprint futammal kezdődött a 2008-as PTN, idén a pályák a magyarországi gyakorlat-tól kissé eltérve erdőben kezdtek, majd a farkasgyepűi szanatórium parkjában tekeregtek tovább. Az erdei szakasz kritikája, hogy az adottságok nem igazán kedveztek ennek a versenyformának, sok volt a jellegtelen iránymenet. De leg-alább tiszta erdőben! A versenynap pikantériája a monszun éghajlatot kenterbe verő időjárás volt. Akár azt is elmondhatjuk, hogy kicsit finnesre sikerült ez a nap, de azért ne a kalliókra gondoljunk ekkor, hanem inkább egy jól befutott sza-unára. Itt szeretném megjegyezni, hogy a félgőzzel edzegető öste-hetségünk, Pelyhe Dániel, a svéd Marcus Millegard mögött egy haj-szállal, simán leiskolázta a magyar férfi elit mezőnyt. Hozzá kell azon-

TANULJUNK TÁJFUTNI LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE (15)

„4-es szint - M”

Részletes domborzat és szintvonalak olvasása

A lassú, tereprészleteket a térképpel összehasonlító túra a legjobb módszer arra, hogy a gyerekek megismerjék és megtanulják a szintvonalak használatát. Ehhez eléggé lassan kell menni, hogy megtanulják, hogyan vannak a kisebb kúpok, lejtők és völgyek a térképen ábrázolva.

Gyakoroljuk az M lépést

Térképes séta

Vigyük ki a gyerekeket egy térképes sétára, ha lehet hegyes, dombos, részletgazdag terepen. Amikor kisebb kúpok, völgyek vagy lejtők mellett megyünk el, mutassuk meg azokat úgy a térképen, mint a terepen.

A séta vége felé rakjunk ki szalagot egy-két tereptárgyra és kérjük meg a gyerekeket, hogy jelöljék meg azokat a térképen.

Végül, rajzoltassunk meg a gyerekekkel egy hegyes/dombos terepről egy térképet egy üres papíron.

Technikás tájékozódás tájoló nélkül

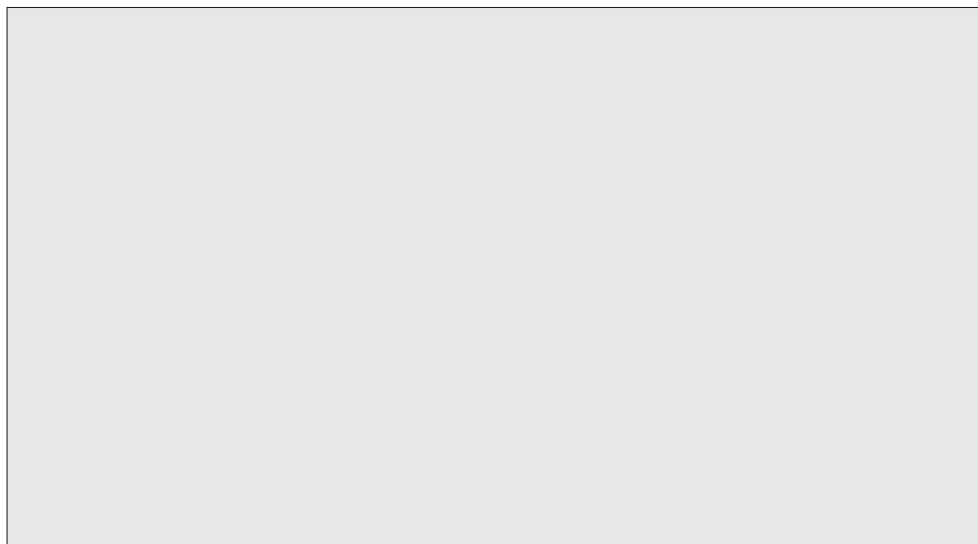
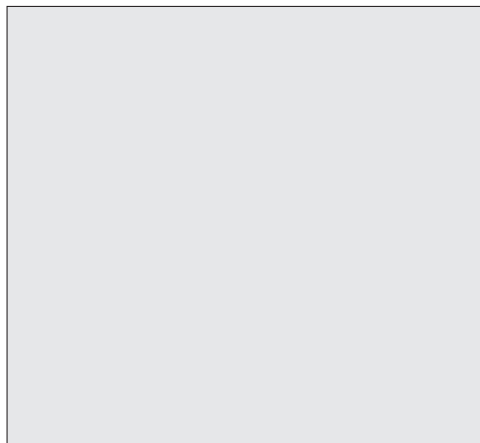
Rakjunk ki egy pályát, ahol a bóják nagyon közel vannak egymáshoz, hogy a gyerekek kénytelenek legyenek a szintvonalakat használni ahhoz, hogy lefussák a pályát.

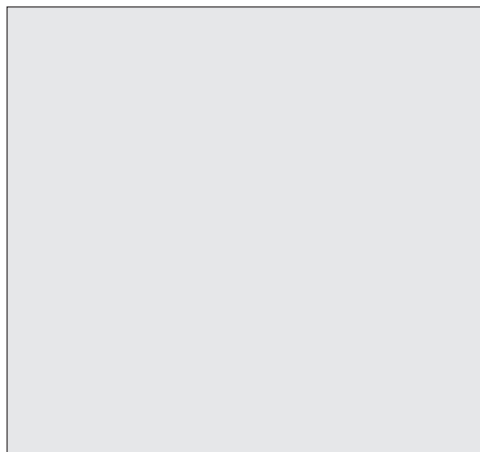
Útvonalkövetés

Egy útvonalkövetéses pályát rakjunk ki egy részletgazdag, szintes terepen és csak szintvonalakat tartalmazó térképet adjunk a gyerekeknek a teljesítéshez.

Az M lépés tesztje

Technikai pálya tájoló nélkül

Ez egy normál tájfutás, de a pontokat úgy helyezzük ki, hogy a résztvevők kénytelenek legyenek a szintvonalakat és a domborzati elemeket használni a sikeres teljesítéshez.

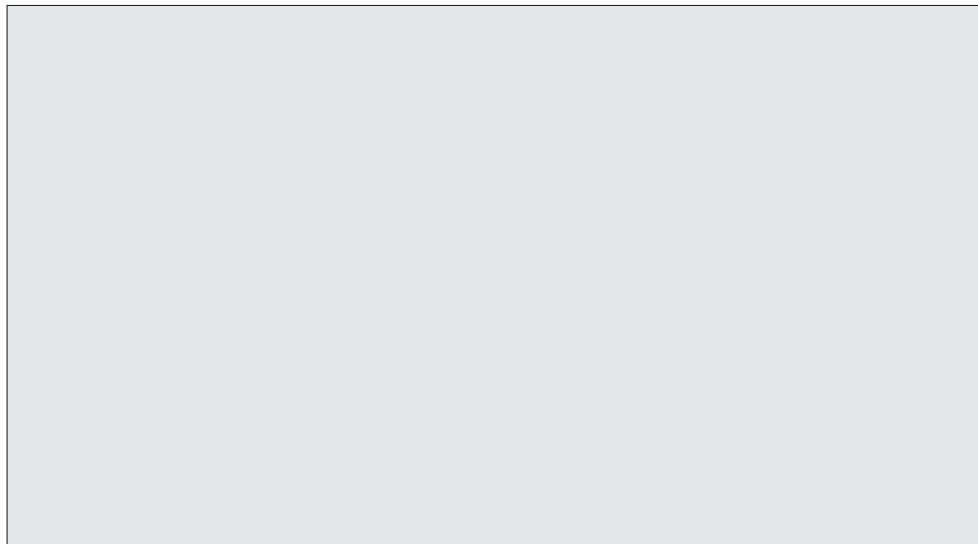
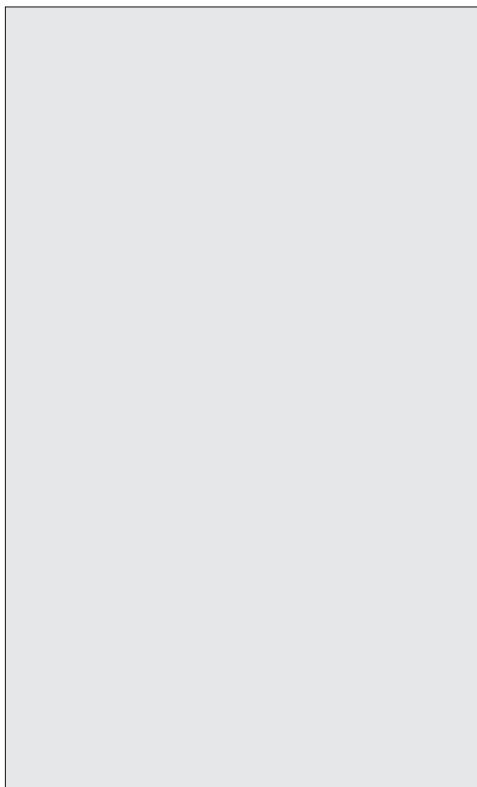
Minden következő hurok nehezebb legyen az előzőnél.

Kettő vagy több hurok legyen.

A negyedik szint tesztje

Teszt pálya

A mű eredeti címe: Learning orienteering step by step
Fordította: Grant Julianna
Szerk.: Schell Antal

VERSENYNAPTÁR

Szeptember

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Október

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

November

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Rövidítések:

Rangsorolók: /Ko/ kiemelt országos, /oR/ országos, /rR/ regionális, /-/ nem rangsoroló; /SI Sportltdent, R: rendező, Nh: nevezési határidő, C: nevezési cím, Nd: nevezési díj, H: helyszín, T: találkozó, VK: versenyközpont, K: kategóriák, Hsz.: helyszíni nevezés, I: információ.

Versenytavok: ht., nt., rnt., kt., sp. (hosszútávú, normáltávú, rövidített nt., középtávú, sprint)

VERSENYNAPTÁR KIEGÉSZÍTÉS (szeptember 28-ig)

Internet info: www.mtfsz.hu (versenyek) és www.btfsz.hu (versenyek)

09. 20. (szo) Baranya Nyílt Nt. Bajnoksága /rR, nt./ R: Baranya m. Nh.: 09.16. C: jozseflpp@gmail.com, vagy BMTFSZ, 7621-Pécs, Tímár u. 21. Nd.: 400Ft, helyszíni nevezés: 600Ft. K: FN: 12DC 14B 16B 18B 21B 40 50, F60, Nyílt. VK: Fehérikúti turistaház, „0”-idő: 10.30.
09. 20. (szo) Nyílt Zala Megyei Rt. Bajnokság /rR, sp./ és Zala Megye Nyílt Egyesületi Pontbegyűjtő Csapatbajnoksága /Paloma Kupa/ /-/ SI R: Zala m., ZTC. Nh.: 09.10.(beérk.). C: info@ztc.hu. Program: 10 órától Rt. Bajn., K: FN: 10, 12, 14, 16, 18, 21, 40, 50 +F60, Nyílt, Nd: 700Ft (FN-14: 500Ft), 15 órától: Pontbegyűjtő CSB 3 fős csapatok részére, Nd: 1200Ft/csapat (kieg.: egyéni: FN 12CD, Nyílt). Helyszín: de.: Zalaegerszeg 15 km-es körzete, ill. du.: Alsó-erdő. I: www.ztc.hu
09. 20. (szo) Tatai Honvéd Kupa /rR, kt./ SI R: TTT Nh: 09. 12.(beérk.). H: Tata, VK: az Öreg tó partján található üzemen kívüli régi lovarda, „0”-idő: 10.00. C: nevezes.ttt@freemail.hu. Nd: 800Ft (FN10-12: 0Ft, nyílt: 400Ft), K: FN: 10C 12B 14B 16B 18B 21B 35 40 45 50 55 60; F65-70; nyílt, gyerekverseny (0-9). I: <http://ttt-tata.etata.hu/Versenyek/TataiHonvedKupa/index.htm>.
09. 27. (szo) Becsület Kupa /rR, kt./ SI R: GOC Nh.: 09. 19.(beérk.) H: Csörötnök, „0”-idő: 11.00. C: gocsejktfe@freemail.hu, Nd: 600Ft (FN-14, Nyílt: 400), késői nevezésnél 200Ft pótdíj. K: FN: 10D 12C 14BC 16BC 18BC 21BC 45B, NYK, NYD, gyermek. Megj.: a részvétel csörötnökieknek ingyenes. A Szüreti Fesztivál és Búcsúról infó: www.csorotnok.hu, a versenyről: www.gocsejktfe.fw.hu.
09. 28. (v) Enyves Éger Kupa /rR, sp./ SI R: GOC Nh.: 09.19.(beérk.) H: Szentgotthárd, „0”-idő: 10.00. C: gocsejktfe@freemail.hu, Nd: 600Ft (FN-14, Nyílt: 400), késői nevezésnél 200Ft pótdíj. K: FN: 10C 12C 14BC 16BC 18BC 21BC 45B, NYK, NYD, gyermek. Megj.: a részvétel szentgotthárdiaknak ingyenes. I: www.gocsejktfe.fw.hu.

VERSENYNAPTÁR (szeptember 29.–október 26.)

09. 30. (k) MinSport Kupa /rR/ R: VBT Nh.: 09.25.(beérk.). H: Solyi erdő. I: www.vbtse.fw.hu.
10. 01. (sze) Barabás Ábel ev. (3SZ) /-, nt/ R: BIMAHEV Hsz. Snooker pontbegyűjtő 50 és 25 perces szintidővel. Ugyanezekből a pontokból rövid, közép és hosszú pálya. H: Hajógyári-sziget, VK: a szánkóződomb keleti oldalán (Mégközelíthető: Filatorigát HÉV megállótól 800 m, autóval a „K” hídon át a parkolót elhagyva az útelágazásnál balra). T: 14.30-18.00, rajt 15.00-tól, nevezési díj 400.-Ft, diák és nyugdíjas 200.-Ft. Dugóka bérlet 50.-Ft/fő. Térkép: Hajógyári-sziget, 1 : 5000/1m, 2005. Saját berajzolás versenyidőn kívül, A/4 genotherm elvehető. Kis papírbóják, SI. Pályazárás: 18.30 (erdő)-19.00 (park) (napnyugta 18.23). Eredmények csak az interneten, eredményhirdetés és díjazás nem lesz. Öltözősátor és csomagmegőrzés lesz. Büfé 400 m-re É-ra, a Honvéd csónakházban, bő kínálattal. I: a listán és a versenyeken szept. 20 körül, ill. Hegedüs Ábel 06/20-91-14-014, abel.terkep@chello.hu
10. 4-5. (szo-v) Pontbegyűjtő CSB és Egyesületi Váltó OB /oR/ SI R: VTC Nh.: 09. 17.(beérk.) C: MTF SZ/ENTRY vagy Kerekes Andrea 1015 Budapest, Batthyány u. 65. H: Észak-Bakony, Csesznek-Gézháza térsége, „0”-idő: 12.00 (szo), 10.00 (v). Nd: mindkét bajnokságon 1800Ft/fő. K: 1.nap: FN 14 16 18 20 21 105 125 N150 F: 145 165 185 205, 2. nap: Női, Férfi, N: 120 150, F: 170, 230 (a bajnoki rendszernek megfelelően). Szállás kérhető (Zircen tornateremben 600Ft/fő, kollégiumban 2200Ft/fő. Terepletiltás: Csesznek – Zirc – Dudar – Bakonyoszlop községek által határolt terület. I: <http://veszpremitajfutoclub.hu/pcsbevob2008/>.

10. 08. (sze) Kőbánya Kupa sprint (3SZ) /rR, sp./ SI R: KTSz Hsz., Nd: 400Ft. T: 14.30-tól a VK-ban (Széchenyi ált. iskola, Újhegyi sétány 1-3, megközelítés: Kőbánya-Kispest metróvégállomástól a 85-ös busszal Újhegyi sétányig), „0”-idő: 16.00. K: FN: 12 14 16 18 21 N:40 F: 35 45 55 65, Nyílt.
10. 11. (szo) Nyírségi Ősz /rR, nt./ SI R: HBS Nh.: 10. 01. C: www.honved-bottyán-se.hu weboldalon. Nd.: 600Ft. K: FN: 12C 14B 16B 18B 21B 35 40 45 55. Nyílt. H: Körmendi tanya (megközelítés: Sóstóhegy felé a 8,5 km-nél Libabokor irányába jobbra, a letéréstől 3,5 km-re Nyirtura irányába a Golf Klub előtt), „0”-idő: 10.30.
10. 11-12. (szo-v) **MOM Kupa** /oR, 1.n.:kt., 2.n.:nt./ SI R: MOM Nh.: 10. 03(beérk.) C: nevezes@mom-o.hu, vagy Borosznoki László 1126 Budapest, Hollósy S. u. 20. H: Pilisszentkereszt, Szurdok (megközelítés autóval vagy VOLÁN-autóbusszal), „0”-idő: 12.00 (szo), 10.00 (v). Nd: 3000Ft/2nap (FN-12, N60, F65: 1800Ft), Nyílt: 800Ft/nap. K: FN: 10D 12C 14B 16B 18B 20A 21ABrC 35 40 45 50 55 60 F: 65 +Nyílt. I: <http://www.mom-o.hu>.
10. 15. (sze) Parkverseny (3SZ) /-/ R: MOM I: a TÁJOLÓ következő számában
10. 18. (szo) Meteor Kupa /rR, nt./ SI R: PVM I: a TÁJOLÓ következő számában
10. 18. (szo) Dél-Alföldi Nt. Bajn. /rR, nt./ SI R: SZV Nh.: 10. 01(beérk.) C: gera.tibor@freemail.hu, vagy Gera Tibor 6723 Szeged, Szent László u. 16/b. H: Kiskunhalas térsége, Kakas-hegy. T: 9.00-ig a VK-ban (a Kiskunhalas-Kecel úton piros szalag jelzi a letérést jobbra, a Cél a 2005 évi ONEB célja). Nd: 800Ft (FN-14: 400Ft). K: FN: 10D 12C 14B 16B 18B 21BBR 40B 50B F60B, Nyílt, Gyermek(ingyenes). „0”-idő: 10.00. Szállítás kérhető (busz indul Szegedről 7.30-kor, költség 800Ft/fő).
10. 18. (szo) Zala megyei Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: ZTC I: a TÁJOLÓ következő számában.
10. 19. (v) Hajdu-Bihar megyei Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: H-B m. I: TÁJOLÓ 2008/8.
10. 19. (v) Heves, Nógrád, J-N-Sz megyei Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: GYO I: TÁJOLÓ 2008/8.
10. 19. (v) Igaz Béla ev. /rR, nt./ SI R: PVS I: a TÁJOLÓ következő számában.
10. 22. (sze) Parkverseny (3SZ) /-/ R: TTE I: a TÁJOLÓ következő számában.
10. 24-26. (p-v) **ONEB és Bükkfennsík Kupa** /oR/ SI R: DTC Program: 24-én ONEB selejtező /oR, rnt./, H: Vörös-tó (Aggtelek és Jósavafő között), „0”-idő: 12.30, 25-én ONEB döntő /koR, nt./, H: Szelcepuszta (Szin), „0”-idő: 10.00, 26-án: Bükkfennsík Kupa /oR, kt. és nt./, H: Megyehatár (Eger-Miskolc műút 18-as szelvényénél), „0”-idő: 9.30 (figyelem! 26-án óraátállítás!). Nh.: ONEB: 10. 06, Bükkfennsík Kupa: 10. 13. Nd.: ONEB: 3600Ft, csak döntős kategóriák: 1800Ft, Bükkf. K.: 1500Ft (FN-14: 1100, Nyílt: 700Ft, késői nevezés esetén pótdíj!) C: MTFPSZ/ENTRY, vagy nevezes@diosgyoritc.hu, ill. Gerzsényi Zsolt, 1112 Bp. Hermánd u. 18. K: ONEB: FN: 14E 16E 18E 20E 21E 35A 40A 45A 50A F: 55A 60A, csak döntős kategóriák: N: 55A 60A FN: 65A 70A F: 75A 80A 85A, Bükkfennsík Kupa: Kt. kategóriák: FN: 18B 20A 21E 21B 35A +F40B, Nt. kategóriák: FN: 12CD 14BC 16BC 18C 21C 45B 50B 55B 60B 65B, N40B, F: 70B 75B 80B + NyK, NyT. Gyerekverseny (ingyenes). Szállás kérhető (Miskolc É-i határában, kollégiumban kétágyas szobákban 2000Ft/fő áron), Szállítás kérhető (Miskolc – terep – Miskolc útvonalon napi 1000Ft-os áron). I: <http://oneb2008.diosgyoritc.hu>. Megj.: okt. 21-28 között a 2009. évi VB hivatalos edzőtáborozásán napi 1000Ft/edzés áron bárki részt vehet (Jelentkezés Zsigmond Szávánál: szava.zsigmond@woc2009.hu).

Kérés a rendezőkhöz: A következő lapszámok tervezett megjelenési ideje: 8-as: okt. 3 (lapzártá: szept. 23), 9-es: nov. 7 (lapzártá: okt. 28). Amennyiben lapzártá előtt nincs versenykiírás az MTFPSZ-honlapon, előzetes információt kérünk a versenyről (email-cím: argaygyu@t-online.hu).

Színes térkép

A VILÁG LEGNAGYOBB TÉRKÉPKIADÓJA

Hidegháború a térképeken 3.

A hidegháború során a legtöbb térképet a Szovjetunió készítette. A hatalmas anyagból elsősorban a Magyarországról készített térképekbe pillantunk bele. A sorozat a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum támogatásával jön létre.

Míg nálunk Magyarországon kívül csak a kijelölt „csapásirányt” térképeztek, a szovjetek nem bíztak semmit a véletlenre: az egész világról készítettek térképeket és kinyomtatva készletben is tartották. Minderre a Szovjetunió felbomlása után derült fény, amikor az addig titkosan kezelt térképeket árusítani kezdték. A www.omnimap.com-on például 102 ország 50–500 ezres méretarányú térképéből válogathatunk, szelvényenként 8–20\$-os áron. A térképek (angol) leírásában az olvasható, hogy a cirill betűk olvasása könnyen elsajátítható, ez ne tartson vissza senkit a vásárlástól... A térkép-sorozatok mellett nagyszámú város-térkép is készült, ezek hasonló jellegűek a nemrég bemutatott (Tájéoló 2008/3) magyar Zürich térképhez, csak orosz megírásokkal. Elképzelni is nehéz, hogy mennyi raktárra lehet(ett) szükség e hatalmas mennyiségű térkép sok ezer példányának tárolásához.

Fontos szerepe volt a szovjet térképeknek a kilencvenes években, amikor a magyar topográfiai térképek felhasználásáért a térképészek-től igen magas díjat követeltek a jogtulajdonosok. Ekkor a magánkiadók beszereztek egy sorozat szovjet 200ezrest Magyarországról és annak alapján készültek a 200–500ezres térképek, megspórolva így (az egyéb-

ként erősen elavult) magyar térképek felhasználásáért fizetendő díjakat. A szovjet hadsereg már a negyvenes években kétszer is feltérképezte Magyarországot, először 1942–43-ban, amikor a front közeledett hazánkhoz, ekkor a (magyar) boltokban kapható topográfiai térképeket dolgozták át cirill betűsre. A negyvenes évek végén, kihasználva a megszálló csapatok jelenlétét, immár helyszínelés alapján készítettek valószínűleg 1 : 100 000 méretarányú térképeket, de sajnos ebből a sorozatból egyetlen példány sincs Térképtárunkban, csak közvetve tudunk a létezéséről.

Amikor beindult a magyar katonai topográfiai térképezés, a szovjetek ebből (természetesen) mindig kaptak példányokat, ennek alapján rajzolták meg az orosz változatot. Később rájöttek, hogy ez óriási munkaerő-pazarlás, hiszen csak a neveket kell átírni, ettől kezdve a fázisrajzokból is kaptak másolatot, így nem kellett újrarajzolniuk a térképet.

Néha nem elégedtek meg a magyar katonák teljesítményével, hanem maguk is belejavították a térképeket. A túloldali felső térképészlet az 1955-ös, 1 : 25 000-es magyar térkép alapján készült 1959-ben, de mint a kisebb ábrán látható, 1957-es légifotók alapján javították az északi felét. A hazánkban „ideiglenesen” állomásozó szovjet csapatok térképészei részére a Kunmadarason állomásozó 328. Gárda Felderítő

Ezred készítette a légifényképeket. Valószínűleg a térkép rajzolása és nyomtatása is idehaza készült. A másik egyszínű ábrán a térkép címfelirata látható, felül a kiadó: Vezérkar (Generalnij Stab), értelemszerűen a Vörös Hadseregé. Alatta a nomenklatúra (a szelvény azonosító jele) és zárójelben a térképlap neve, ami a szelvényen lévő legnagyobb város nevével azonos (Veszprém). Furcsán hat, hogy a nomenklatúra első betűje a nemzetközi szelvényezésből átvett latin L, az utolsó kettő cirill betű. Vigyázni kell, mert az orosz ábécé eleje (ABVG) nem azonos a magyarral, ráadásul az orosz nagy V a magyar B-vel azonos alakú...

Az alsó színes térképészlet 1984-es kiadású, 1 : 100 000-es. Teljesen az 1981-es magyar térkép átirata. Aki ismeri a cirill betűket, elszórakozhat a betűhíven (fordítás nélkül) átírt magyar nevek böngészésével. Érdekeség, hogy főleg a domborzati neveket (pl. Tétényi-fennsík), úgy írták át, hogy meghagyták a teljes nevet, de elé illesztették oroszul pluszban a fennsík (ploszkogorje) szót. A bal felső sarokban olvasható dácsi a magyarban is használatban volt orosz dácsa (üdülo) többszámá.

A terület amúgy Szarka Ernő „birodalma”, számos (ingyenes!) Nyári MAFC kupán futhattunk új kiadású színes térképpel az elmúlt években ezen a környéken, próbára téve melegtűrő képességünket és térkép-olvasási tudásunkat.

Hegedüs Ábel térképész
HM Hadtörténeti Intézet és
Múzeum Térképtára
hegedus.abel@hm-him.hu

**Hátsó
borító**